

DSX-nin 30 hərbiçisindən rəhbərliyə etiraz

Hürriyyət

SİZİN ÜÇÜN QƏZET

№45 (3336) 3 Dekabr / 2024-cü il

Həftədə 1 dəfə çıxır

Qiyməti: 60 qəpik

ANA XƏBƏR

**Daha bir
neçə sahibkar
həbs olundu**

Tiflislə Hələbi bağlayan tellər

**Qərb Rusiyanın gücünü bölmək üçün
yeni cəbhələr açmağa çalışır?**

8-9

GÜNÜN NƏBZİ

Müsahibə

**“Qərb Gürcüstandan
sonra Azərbaycanın
məsələsinə
baxmaq istəyir”**

Sərdar Cəlalovlu: “Türkiyə
vasitəsilə Azərbaycanın Rusiya ilə
əlaqələrini kəsmək mümkündür”

3

Xəbər

**Anar Aslanovun
gizli planı**

9.5 milyonluq oğurluq və
genişlənən avtosalon!

2

Şikayət

**Gəncə DSK-da
şok maxinasiya**

Şəhər sakininin 16 il adına maaş yazılıb,
özünün bundan xəbəri olmayıb

7

Fakt

**Vəkillər Kollegiyası
məhkəmə qarşısında**

Əlirza Həbilov xüsusi ittihamı,
Rəyasət Heyəti məhkəmə qərarını
icra etməməyə cavab verəcək

14

Ölkə

**“Narkomaniyaya qarşı
mübarizə kampaniyası sistemli
şəkildə aparılmalıdır”**

Azad Quliyev: “Əlaqədar təşkilatlar bir hədəfə
vurmalı, tədbir xatirinə tədbir keçirmək yox, kompleks
halda məqsədyönlü işlər görülməlidir”

10

HÜQUQ

**“Əvvəllər narkotik
xaricdən gətirilirdi, artıq
ölkəmizdə də hazırlanır”**

Pərvanə Baxşəliyeva: “Dövlət istəsə bu
sahəyə diqqət ayırıb, ölkədə narkomaniyanı,
narkotik ticarətini sıfırlaya bilər”

10

Söhbət

**“Atam həmişə
deyirdi ki, mənim oğlum
da professor olacaq”**

Professor Eldar Məmmədbəyli:
“Həkim olmaq istəyirdim, rektor
Bahadur Eyvazov dedi ki...”

5

**“Məni və ailəmi fiziki cəhətdən
məhv etdirmək istəyirlər”**

İctimai Birlik sədrindən Prezidentə şok müraciət:
“Yenidən azadlıqdan məhrum edilməyim üçün Korrupsiya
qarşı Mübarizə Baş İdarəsinə növbəti dəfə sifariş veriblər”

Bakı şəhəri, Nizami küçəsi 53, mənzil 41-də yaşayan,
“Hüquqları Pozulmuş Məhkumların Müdafiəsi və Maarif-
ləndirilməsi” İctimai Birliyinin sədri Abdullayev Böyük-
ğa Abdulla oğlu tərəfindən “Hürriyyət”-in redaksiyasına
növbəti şikayət məktubu daxil olub. Qəzetimiz vasitəsilə
Prezident İlham Əliyevə, Birinci vitse-prezident Mehri-
ban Əliyevaya, Baş prokuror Kamran Əliyevə, Daxili iş-
lər naziri Vilayət Eyvazova və Dövlət Təhlükəsizlik Xid-
mətinin rəisi Əli Nəziyevə müraciət edən B.Abdul-
layevin müraciətini olduğu kimi dərc edirik...

11

Toplum

Baxış

**Arxayınçılıq
biza baha
başə gələcək**

Ölkədə, ələlxüsus Bakıda yetərincə erməni heç bir şey
baş verməmiş kimi yaşayır. Həyat yoldaşı erməni olan
vəzifə, kapital sahiblərinin sayı-hesabı bilinmir.
Bunların törəmələrindən Azərbaycana sədaqəti ancaq
avamlar gözləyə bilərlər...
Neçə vaxtdır ki, baş verən hadisələr, xoşagəlməz fa-
ciələri diqqətlə izləyirəm. Hər yerdə öldürülən alçaldı-
lan, var-dövləti əlindən alınan, heysiyyəti həqarətə
məruz qalan azərbaycanlıdır...

6

Bizi dünyada qürurlandıran öncül cərrahlarımız...

Dünyanın müxtəlif ölkələrində yaşayan soydaşlarımız arasında fərqli sahələrdə fəaliyyət göstərən və uğur qazanmış azərbaycanlılar az deyil. Eyni zamanda tibb sahəsində çalışan azərbaycanlı həkimlər bu gün yaşadıkları ölkələrdə nüfuz qazanıblar. Haqqında söhbət açacağımız Londonda fəaliyyət göstərən nüfuzlu həkimlərimiz də Azərbaycanın təbliğatı baxımından önəmli rol oynayırlar.

Doktor Ali Təkin Atalar

Karyerasını Böyük Britaniyada quran ilk azərbaycanlı cərrah kimi tanınır. O, Türkiyədə Cerrahpaşa Tibb Məktəbini bitirdikdən sonra Kral Cərrahlar Kollecinə üzv seçilən ilk azərbaycanlı olmaqla əhəmiyyətli bir mərhələyə imza atıb.

Cərrahiyyə sahəsində əldə etdiyi peşəkar nailiyyətlərdən əlavə, Atalar gözəl övladlar böyüdü.

Əsl vətənpərvər olan o, diaspor və daha geniş ictimaiyyət arasında Azərbaycan mədəniyyəti və adət-ənənələri haqqında məlumatlılığı və onu qiymətləndirməyi təşviq edən mədəniyyət mərkəzi olan Londonda Azərbaycan Evini açıb.

Cərrahiyyə təcrübəsindən ayrıldıqdan sonra belə, Atalar gənc nəsilləri onların mədəni kimliyi haqqında maarifləndirməklə, Azərbaycan adət-ənənələrinin qorunub saxlanmasının vacibliyini vurğulayaraq mənalı təsirini davam etdirir. Onun töhfələri tibbdən kənara çıxır; o, vətəninə olan ehtirası ilə çoxlarını ruhlandıran mədəniyyət səfəridir.

Doktor Rauf Şahbazov

Dünyanın müxtəlif yerlərində resursları məhdud şəraitdə müxtəlif ixtisaslar üzrə təlim keçmək imtiyazına malik olan transplant cərrahıdır. Səyahəti onu Şərqi və Qərbi Avropa, Yaxın Şərq və ABŞ daxil olmaqla müxtəlif bölgələrdən keçirdi. Bu zəngin təcrübə onun təcrübəsini, xüsusilə robotik cərrahiyyə, hepato-pankreatik-ödə cərrahiyyəsi və orqan transplantasiyası sahələrində formalaşdırıb.

İllər sonra Əli Atalar kimi qabaqcılların irsindən ilhamlanaraq Şahbazov Kral Cərrahlar Kollecinin üzvü oldu və daha sonra Amerika Cərrahlar Kollecinin nüfuzlu üzvü adını qazandı.

Hal-hazırda o, Nyu Yorkdakı Albany Tibb Mərkəzində Transplantasiya Şöbəsinin müdiri vəzifəsində çalışır, burada innovativ cərrahi təcrübələrə rəhbərlik edir və transplantasiya tibbinin inkişafına töhfə verir. Peşəkar nailiyyətlərindən əlavə, doktor Şahbazov həm xəstələrinə, həm də ailəsinə xidmət və sadıqlıq dəyərlərini təcəssüm etdirən sadıq vətənpərvər və qayğıkeş atadır.

O, Azərbaycan Amerika Tibb Assosiasiyasının təsisçisidir.

Onun səyahəti təkcə tibbə olan şəxsi fədakarlığını əks etdirmir, həm də tibb sahəsində gələcək nəsillər üçün ilham mənbəyi kimi xidmət edir.

Doktor İlhamə Cəfərli

Böyük Britaniyada Londonda karyerasında mühüm nailiyyətlər əldə etmiş, cəmiyyətimizdə qürur hissi doğuran ən qabaqcıl Azərbaycan cərrahları sırasında özünü təsdiq edən görkəmli uşaq cərrahıdır.

Karyerası boyunca o, Kral Cərrahlar Kollecinin (MRCS) üzvü, Avropa Uşaq Cərrahları Şurasının (FEBPS) üzvü və Amerika Cərrahlar Kollecinin (FACS) üzvü kimi nüfuzlu ixtisaslar qazanmışdır.

Hal-hazırda Dr.Cəfərli öz təcrübəsini yeddi tibb jurnalının redaksiya heyətinə təqdim edir, eyni zamanda təhsil və tədrislə fəal məşğul olur, gələcək tibb mütəxəssisləri nəslini formalaşdırır. Onun mentorluğa sadıqlığı onun Böyük Britaniyada Qadın Cərrahlar Proqramında Mentorluğu iştirakı ilə nümunə göstərilir.

Kliniki və mentorluq rollarından əlavə, Dr.Cəfərli Molekulyar Biologiya və Biotexnologiyalar İnstitutunda tədqiqatlarla dərinlən məşğul olur. Onun fəlsəfə doktoru işi əsas diqqətini uşaqlarda anadan gəlmə qüsurların genlərdə olan mutasiyalarla əlaqəsini öyrənmir.

Sadiq bir lider kimi o, vətəninə olan peşəkarlar üçün güclü şəbəkəni inkişaf etdirərək, Böyük Britaniyanın tarixində ilk dəfə olaraq tibb və elm sahəsini əhatə edən Azərbaycan Britaniya Peşəkarları Assosiasiyasının təsisçisi və sədridir.

Bundan əlavə, o, öz sahəsində liderlik və ilham vermək qabiliyyətini daha da artıraraq, Liderlik və İdarəetmə ali dərəcəsini alıb.

O, sədaqətli ana və qürurlu vətənpərvərdir.

Əyləncə səhifəsi

Bu ölkədə fahişələrə məzuniyyət və pensiya veriləcək...

Belçika parlamenti seks işçilərinə standart sosial müdafiə hüquqları verən qanun qəbul edib

Belçika dünyada ilk olaraq seks işçiləri üçün xəstəlik məzuniyyəti, analıq müavinəti və pensiya hüququnu qanuniləşdirib.

Belə ki, ölkə parlamenti may ayında seks işçilərinə standart sosial müdafiə hüquqları verən qanun qəbul edib. Dekabrın 1-də qanun qüvvəyə minib və belçikalı fahişələr artıq hər hansı digər işdə olduğu kimi eyni əmək müqavilələrinə və hüquqi müdafiəyə malikdirlər.

"The Guardian"-ın qeyd etdiyi kimi, Belçika 2022-ci ildə seks sənayesini dekriminallaşdırıb, lakin seks işçilərinə heç bir rəsmi status verməyib. Bu qanunvericilik boşluğu nəticəsində seks işçilərinin qeyri-qanuni istismarına və təqiblərinə səbəb olan bir növ "boz zona" yaranıb. İndi bu boşluq aradan qaldırılıb.

Qanun sosial paket təmin etməklə yanaşı, seks işçilərinə hər hansı müştəriyə xidmət göstərməkdən və ya ona konkret "xidmət" göstərməkdən imtina etmək hüququnu da təmin edir. İndi müştərinin şıltaqlığını yerinə yetirməkdən imtinası işçinin əxlaqsızlıq yuvasından qovulması üçün əsas ola bilməz.

Qanun fahişəxana sahiblərinə də müəyyən məhdudiyyətlər və öhdəliklər qoyur.

Bununla belə, qanun evdə "iş"ə, eləcə də əlaqəli sahələrə - striptiz və pornoqrafiyaya şamil edilmir.

Təsisçi:

Sərdar Cəlalovlu

Baş redaktor:

Vüqar Məmmədov

Tel: 070 333 22 85

012 496 98 93

E-mail: vuqar-mt@mail.ru

Dizayner:

Seymur Həsənov

"Hürriyyət" qəzetinin internet unvanı:

Hurriyyet.az

E-mail: hurriyyet@mail.ru

Tiraj: 2500

Redaksiyanın ünvanı:

AZ 1008, Bakı, akademik Ələşrəf Əlizadə küçəsi, 31

Telefonlar: 496-10-72; 496-08-35

Lisenzianın qeydiyyat nömrəsi: V 165

Müəlliflərin mövqeyi ilə redaksiyanın mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Əlyazmalar geri qaytarılmır.

Redaksiyanın kompüter mərkəzində yığılıb səhifələnilir və "Futbol+ servis" mətbəəsində çap edilib.

Bu işarə altında dərc olunan yazılar reklam xarakterlidir.

Qəzet 1991-ci ildən çıxır.

Anar Aslanovun gizli planı

9.5 milyonluq oğurluq və genişlənən avtosalon!

"Shaurma N1" restoranlar şəbəkəsinin şəriki, iş adamı Aqil Babayevin məhkəmə işində adı keçən Anar Aslanovun adının bir çox müxtəlif cinayətlərdə hallandığı və hüquq-mühafizə orqanlarının bu məsələlərə laqeyd yanaşması cəmiyyətdə müzakirələrə səbəb olur. Əldə edilən məlumata görə, Anar Aslanov bir neçə dəfə vergi yayınmalarına görə cinayət məsuliyyətinə cəlb edilib. Lakin onun adının Aqil Babayevin cinayət işində oğurluq etmiş şəxs kimi hallanmasına baxmayaraq, bu istiqamətdə hüquqi araşdırma aparılmaması narahatlıq doğurur.

Iddialar və faktlar

Məlumata görə, Anar Aslanov Aqil Babayevin evindən oğurladığı 9 milyon 500 min manat məbləğində vəsaiti "TT Cars" avtosalonunu genişləndirməsinə və bununlada oğurlanmış vəsaitin gizlədilməsinə nail olub. Belə ki, 2021-ci ildə baş vermiş oğurluq hadisəsindən sonra əldə etdiyi pul vəsaitini premium sinif avtomobillərə sərmayə olaraq yatırıb. Əvvəllər kiçik bir məkanda - Məmməd Araz küçəsi, 44-50 ünvanında fəaliyyət göstərən "TT Cars" avtosalonuna bu qədər avtomobili yerləşdirə bilmədiyindən, hadisəni törədənə bir müddət sonra salonda olan avtomobilləri "Qış Parkı"nın altında yerləşən qarajda iki il müddətində gizlətmək üçün istifadə edib.

Daha sonra, 2023-cü ilin may ayında Aqil Babayevin cinayət işinin apellyasiya mərhələsi başa çatdıqdan sonra, həmin qarajda olan avtomobilləri daha gözəgəlimli bir məkana - Xətai ray, F.Bayramov 33 ünvanında yerləşən Bakı Əyləncə Mərkəzinə köçürərək fəaliyyətini genişləndirib və qısa müddətdə premium sinif avtomobillərin satışı üzrə iri bir mərkəzə çevrildiyi qeyd olunur.

Mətbuatda Anar Aslanovun "Shaurma N1" restoranlar şəbəkəsindən oğurluq etdiyi ilə bağlı iddialar irəli sürülsə də, hüquq-mühafizə orqanları tərəfindən bu barədə heç bir araşdırma aparılmayıb.

Hüquqi boşluqlar və laqeydlik

Cəmiyyətdə belə suallar yaranır: Anar Aslanovun əvvəllər vergi yayınmaları ilə bağlı təqsirli bilinməsi və hüquqi məsuliyyətə cəlb edilməsi məlum olduğu halda, onun oğurluqla əlaqədar ittihamları niyə araşdırılmayıb? Xüsusilə də "Shaurma N1" restoranlar şəbəkəsinin şəriki Aqil Babayevdən oğurladığı külli miqdarda pul vəsait hesabına "TT Cars" avtosalonunun genişləndirildiyi ilə bağlı konkret iddialar mövcud olduğu halda, bu məsələ hüquq-mühafizə orqanlarının diqqətindən kənarda qalıb.

Aqil Babayevin ailə üzvləri hüquq-mühafizə orqanlarının bu məsələyə dair araşdırma aparmasının və hüquqi boşluqların aradan qaldırılması yönündə atılan addımların vacibliyini vurğulayırlar. Bu vəziyyət hüquq sistemində şəffaflığın və ədalətin təmin edilməsinin vacibliyini bir daha vurğulayır.

"Hurriyyet"

DSX-nin 30 hərbiçisindən rəhbərliyə etiraz

Prezidentin fərmanının icrasına DSX rəisi Elçin Quliyev mane olur?

Dövlət Sərhəd Xidmətinin (DSX) rəhbər şəxslərinin qanunsuz əməlləri ilə bağlı "Hurriyyet"də dəfələrlə məlumat vermişik. Məhz bu yazılardan sonra redaksiyamıza çoxsaylı informasiyalar daxil olmaqdadır. Bu dəfə də qurumun məlum səbəblərdən adlarının açıqlanmasını istəməyən 30 nəfərə yaxın hərbi qulluqçusu tərəfindən şikayət olunub.

"Müraciətimiz vaxtilə dövlət qulluğu imtahanlarında yüksək bal toplayaraq "Daimi Dövlət Qulluğu"na qəbul edilmiş, işləmiş və sonradan sərhədçi peşəsini seçən və Dövlət Sərhəd Xidmətinin bir çox hərbi hissələrində xidmət edən 30 nəfərə yaxın hərbi qulluqçuya "ilkin zabit rütbələri"nin verilməməsi ilə bağlıdır", - deyən şikayətçilər yazır ki, Prezident İlham Əliyevin "Xüsusi və diplomatik rütbələrin ixtisas dərəcələri ilə qarşılıqlı uyğunlaşdırılması Qaydası"nın təsdiq edilməsi haqqında 21 iyun 2021-ci il tarixli, 1371 nömrəli fərmanı Dövlət Sərhəd Xidmətinin rəhbərliyi tərəfindən icra edilmir:

"4 il bundan əvvəl Müzəffər Ali Baş komandanımız fərman imzalamasına baxmayaraq, Dövlət Sərhəd Xidmətinin aidiyyəti şəxsləri bu fərmandan qarşıya qoyulmuş tapşırıqları həl də yerinə yetirməyiblər. Fərmanın icrası ilə bağlı aidiyyəti şəxs və ya şəxslər

raciət etdikdə, onlara "təhmət", "şiddətli təhmət", eləcə də "işdən çıxarılma" və s. cəzalar verilir.

"Biz sərhədçilər inanırıq ki, cənab Xidmət rəisi, general-polkovnik Elçin Quliyevin bu məsələlərdən xəbəri yoxdur. Güman edirik ki, DSX rəisi möhtərəm cənab Prezidentimiz İlham Əliyevin fərmanının icrasına biganə qalmayaraq, icrası üçün aidiyyəti tapşırıq və göstərişlərini verəcəkdir.

Axı, biz sərhədçilər Vətənimiz Azərbaycanın bütün sərhəd hüdudlarını göz bəbəyimiz kimi qoruyur, gecə-gündüz dayanmadan, yorulmadan Vətənimizə sədaqətli xidmət edirik.

16 aprel 2023-cü il tarixdə Dövlət Sərhəd Xidmətinin rəisi cənab general-polkovnik Elçin Quliyev

"4 il bundan əvvəl Müzəffər Ali Baş komandanımız fərman imzalamasına baxmayaraq, Dövlət Sərhəd Xidmətinin aidiyyəti şəxsləri bu fərmandan qarşıya qoyulmuş tapşırıqları həl də yerinə yetirməyiblər. Fərmanın icrası ilə bağlı aidiyyəti şəxs və ya şəxslər heç bir tədbir görmədən Dövlət Sərhəd Xidməti rəisinin adından fərmanın Dövlət Sərhəd Xidmətinə aidiyyəti olmadığını, əksinə, bu fərmanla "ilkin zabit rütbələri"nin verilməsi məsələsinin qəti qadağan olunmasını söyləmişlər...

heç bir tədbir görmədən Dövlət Sərhəd Xidməti rəisinin adından fərmanın Dövlət Sərhəd Xidmətinə aidiyyəti olmadığını, əksinə, bu fərmanla "ilkin zabit rütbələri"nin verilməsi məsələsinin qəti qadağan olunmasını söyləmişlər. Halbuki, Dövlət Sərhəd Xidmətinin generalları qohum və tanışlarına, xüsusi tapşırılmış hərbiçilərə rütbələr paylayırlar".

Fərmanın tələblərinin yerinə yetirilməməsinin səbəbinə gəldikdə isə, şikayətçilər hesab edir ki, burda bir neçə səbəb ola bilər: "Ya DSX rəisinin yaxın ətrafının məlumatı var, qərəzli şəkildə mürəzə olunmur ki, onu nifuzdan sansınlar. Ya da Xidmət rəisinin öz göstərişləri əsasında cənab Prezidentin fərmanı icra olunmur.

Bildirmək istəyirik ki, cənab Prezidentin sözügedən fərmanı digər hüquq-mühafizə orqanlarında, həmçinin Müdafiə Nazirliyində belə, icra olunur".

Məlumata əsasən, hərbiçilərin özləri, eləcə də valideynləri bu və ya digər məsələlərlə bağlı Dövlət Sərhəd Xidmətinin rəsmi internet saytına və DSX rəisinə yazılı mü-

yev CBC televiziya kanalına müsahibə verərək jurnalisin "Azərbaycan zabiti necə olmalıdır" sualına Ümummilli lider Heydər Əliyev siyasətinə dayanaraq, "Azərbaycan zabiti ləyaqətli olmalıdır, dəyanətli olmalıdır, peşakar olmalıdır, dövlətinə, xalqına, Prezidentinə sədaqətli olmalıdır. Məhz bu keyfiyyətlər hər bir zabitin gələcəkdə inkişafı yolunu açır. Mən düşünürəm ki, Azərbaycan zabiti belə olmalıdır", - demişdi.

Bəli, biz sərhədçilər də dahi öndərimiz, Ümummilli lider Heydər Əliyevin xatirələrini qəlbində daşıyan, yaşıdan cənab Xidmət rəisimizdən ədalətli qərarlar verməyi səbrsizliklə gözləyirik", - deyərək şikayətçilər bildirir.

Sonda o da vurğulanır ki, hərbiçilərin qeyd olunan tələbləri yerinə yetirilməməsi, valideynləri yığıb Prezident Administrasiyasına şikayətə gedəcəklər.

"Hurriyyet"

Redaksiyadan: Qarşı tərəfin mövqeyini dərc etməyə hazırıq.

Azərbaycan Demokratik Partiyası'nın (ADP) sədri Sərdar Cəlaloğlu "Az-politika"ya müsahibə-sində Rusiya - Ukrayna savaşı, Gürcüstanda gedən proseslər, Yaxın Şərqdə artan gərginlik, eləcə də dünyada və regionda gedən digər proseslərlə bağlı sualları cavablandırır. "Hürriyyət" həmin müsahibəni xitərlə oxucularına təqdim edir:

- Sərdar bəy, Suriyada baş verən hadisələri yaqın ki, izləyirsiniz. Artıq ölkənin ikinci böyük şəhəri olan Hələb üşyançılarının əlinə keçib, Bəşər Əsəd Moskvaya, Putinlə görüşmək üçün gedib, ola bisin, qayıtmasın. Qəfildən start götürən bu prosesləri nə ilə izah edə bilərsiniz?

- Qəfildən deyil. Trampın prezident seçkilərindən əvvəl verdiyi bəyanatlara baxın. O demişdi ki, "Mən Ukraynada sülhə nail olacam, Yaxın Şərqdə İrani cəzalandıracağam". Ona görə də İran Prezidenti Tramp seçilən kimi bəyanat verib ki, "Biz Amerika ilə danışığa getməyəcəyik". Suriyadakı rejim bilavasitə İran və Rusiyanın Yaxın Şərqdəki əsas hakimiyyətlərindən biridir. Təbii ki, eger sən İrana qalib gəlmək istəyirsənsə, təkcə "Hizbullah", HƏMAS-ı, "Husilər"i neytrallaşdırmaqla kifayətlənə bilməzsən. Sən həm də İrana simpatiya bəsləyən dövlətləri sıradan çıxarmalısan. İranın hakimiyyətdəki ən yaxın və yeganə müttəfiqi Bəşər Əsəddir. O, Suriyada şüərlərin azlıq təşkil etməsinə baxmayaraq hakimiyyətdədir, orada sünnilərə qarşı çox ciddi mübarizə aparır. Bu baxımdan, əslində Türkiyənin bu həmləsi Amerikanın bir planıdır. Türkiyə Amerikanın razılığı olmadan orada belə irimiqyaslı əməliyyat apara bilməz. Burada iki cəbhə var - İran, Rusiya və Bəşər Əsədin Suriyası, bir də Azad Suriya Ordusu, ABŞ və Türkiyə. Türkiyə ilə ABŞ arasında isə tək problem var, o da bu kürd məsələsidir. Baxın, həm PKK, həm də Azad Suriya Ordusu o şəhərə hücum edib. Eger bu YPG məsələsi olmasaydı, biz görərdik ki, ABŞ və Türkiyə də birgə hərəkət edir. YPG təkcə İrana qarşı yox, həm də Türkiyəyə qarşı ABŞ-nin əlindəki əsas silahlardan biridir. Ona görə də bunu uzun müddət əllərində saxlayacaqlar. Biz indi görürük ki, bu iki cəbhə arasında qarşıdurma şiddətlənib. Bu da Trampın seçkiqabağı dediyi kimi, konkret addımlar atması ilə bağlıdır.

Təbii ki, Rusiyanın başının Ukraynaya qarışdığı bir vaxtda Yaxın Şərqdə Bəşər Əsədə nəse bir dəstək vermək imkanı yoxdur. Çünki bundan əvvəl Suriyada olan qoşun hissələrinin bir hissəsini Ukrayna cəbhəsinə atdı, Qarabağdan qoşunlarını ona görə çıxardı ki, daha çox əsgərə ehtiyacı var idi. Belə bir dönmədə eger Bəşər Əsəd Rusiyadan nəse ala bilsə, Rusiyanın gücü parçalanacaq. Amma maraqlıdır, Şimali Koreyadan əsgər alan Rusiya Suriyaya nə verə bilər? Burada ələ məqsəd də odur ki, Ukrayna cəbhəsində Rusiya zəifləsin - Bəşər Əsəd Suriyada təklənsin və Rusiyanın, İranın Yaxın Şərq-

"Qərb Gürcüstandan sonra Azərbaycanın məsələsinə baxmaq istəyir"

Sərdar Cəlaloğlu: "Gürcüstan və Ermənistan Qərbin təsir dairəsində olsa, Türkiyə vasitəsilə Azərbaycanın da Rusiya ilə müəyyən mənada əlaqələrini kəsmək mümkündür"

dəki əsas dayağı məhv edilsin. Bununla da Suriya problemi həll olunsun. Çünki bu problem qaldırqca ətraf ölkələrin hamısının inkişafına mənfi təsir edir.

- Bir qədər geniş açıqlasaq, Türkiyə üçün bu məsələlər hansı önəm kəsb edir?

- ABŞ Suriya ərazisində bir kürd dövləti yaratmaq istəyir. Bu dövlət isə Türkiyənin strateji maraqlarına uyğun deyil. Baxın, bu yaxınlarda Bərzani bəyanat verib ki, "Biz Türkiyənin tərkibinə daxil olmaq istəyirik". Suriya kürdləri ilə İraq kürdləri arasında çox ciddi bir rəqəbat var. Suriya kürdləri müstəqil dövlət olmaq istəyir və Türkiyəyə ərazi iddiaları irəli sürür. İraq kürdləri də İraqın tərkibindən çıxıb Türkiyənin tərkibinə daxil olmaq istəyir. Türkiyə də istəmir ki, Amerika burada terror dövləti yaratsın. Ona görə də Rusiya ilə indiki əməkdaşlıq şəraitində Türkiyənin birdən-birə bu prosesə girməsini başa düşmək mümkün idi. Amma Türkiyə dayanacağı təqdirdə kürdlər Hələbi tutacaq. Bu da Türkiyə üçün ən böyük problemlərdən biridir. Çünki oradakı kürdlər özlərini dövlət elan edəcək. Ona görə də Türkiyənin nəzarətində olan Suriya Azadlıq Ordusu o şəhəri ələ keçirmək istəyir. Başqa sözlə, Türkiyə məcburdur ki, bu savaşa girsin.

- Regionun digər ölkəsi Gürcüstanda da proseslər qızıqıb. Baş nazir Kobaxidzenin Avropa İttifaqı ilə münasibətlərin 2028-ci ilə qədər dondurulacağı barədə bəyanatından sonra mitinqlər başlayıb, proses sərt mərhələyə girib, polis güc tətbiqi edib. Prezident Zurabişvili anti-hökumət mitinqlərinə liderlik edir. Siz nə

gözləyirsiniz bu proseslərdən?

- Əslində, bu, Cənubi Qafqaz kontekstində dəyərləndirilməli olan məsələdir. Cənubi Qafqaz uğrunda Avropa, Amerika və Rusiya arasında bölgü gedir. Hələlik Azərbaycan burada Türkiyə, bir qədər də Rusiya ilə oynayır, Qərb və Amerika ilə məsafə saxlayır. Ermənistan artıq Qərbin nəzarəti altındadır. Azərbaycanla bağlı isə Türkiyə faktoru var. Burada Gürcüstan qalır. Orada hakimiyyətə qalan qüvvə də rusperəstdir. Buna görə də Qərb orada müxalifətə dəstək verir. Qərb istəyir ki, Gürcüstanı da Rusiyanın əlindən qoparsın. Ondən sonra Azərbaycan məsələsinə baxsınlar. Gürcüstan və Ermənistan Qərbin təsir dairəsində olsa, Türkiyə vasitəsilə Azərbaycanın da Rusiya ilə müəyyən mənada əlaqələrini kəsmək mümkündür. Gürcüstandakı hadisələrin səbəbi budur. Hadisələr yeni dünya nizamının bir elementidir. Bu gün bütün bu münaqişələr - Ukrayna savaşı, Yaxın Şərqdəki qarşıdurma, Cənubi Qafqazdakı gərginlik, Pakistan - Hindistan münaqişəsi, bunların hamısı dünya nizamı və xaosdan doğur. Xaos olmasa, nizam əmələ gələ bilməz. İndi köhnə nizamı dağıtmaq üçün xaos olmalıdır ki, yeni nizam yarana bilsin. Bu gün saydığımız münaqişələrin hamısı nəzarət altındadır. ABŞ istəsə, Ukraynadakı müharibəni 3 günə yekunlaşdırardı. Amma istəmir.

- Niyə istəmir?

- Çünki hələ bir neçə il də lazımdır. Ona görə ki, yeni dünya nizamının konturları hələ meydana çıxmayıb. Amma buna baxmayaraq münaqişələrin dünyanı təhdid etməsinə də icazə verilmir. Bu gün

deyirlər ki, dünya müharibəsi olacaq, nüvə müharibəsi baş verəcək. Bu münaqişələrin heç biri dünya müharibəsi səviyyəsinə qalxmıyacaq. Sadəcə olaraq bu münaqişələr uzadılır və onların fonunda addım-addım yeni dünya nizamı yaranır.

- Yeni dünya nizamı nədir, hansı prinsiplərdən ibarət olacaq?

- Bizim yaşadığımız dünya nizamında daxili işlərə qarışmamaq, sərhədlərin zorakılıqla dəyişdirilməməsi, dövlətlərdə insan hüquq və azadlıqları dispoziitiv olması və öz öhdəsinə buraxılması kimi məsələlər ön plandadır. İndi dünya ikiqütblü deyil. Dünya bir qütblüdür. Belə olan halda qütbə kim rəhbərlik edəcəksə, hamının könlünü oxşamalqdır. Yeni Amerika necə demokratik bir ölkədirsə, gərək digər ölkələr də öz iqtisadiyyatını ona uyğunlaşdırsın. Hansı ölkələr ki Amerikaya uyğunlaşmaq istəmir, hamısı bir cəbhə yaradır. Putin və ətrafındakılar da özlərini ayrı bir qütb hesab edirlər. Anti-amerikan həyat tərzində dövlət və xalqları öz tərəflərinə yığmaq istəyirlər. Bu gün gedən mübarizənin mahiyyəti bundan ibarətdir. Amerika istəyir ki, yeni dünya nizamına özü rəhbərlik etsin - özünün idarəetməsinə uyğunlaşdırsın, korrupsiya olmasın, hakimiyyətlər seçki ilə olsun, insan hüquq və azadlıqları qorunsun, iqtisadi əlaqələrə maneələr olmasın. Biz çox vaxt Amerikani belə də ekspansiya edən bir dövlət kimi tanıyırdıq. Əksinə, amerikalılar güc tətbiq etmədən iqtisadi sferanın genişləndirilməsindən xeyir görmək istəyirlər. Bəzi ölkələr isə Amerikanın bu iqtisadi genişlənməsinə ayaqlaşa bilmədiklərindən korrupsiya, oğurluq halları var. Onlar Amerikani ora buraxmaq istəmirlər. Buraxmaq istəməyində də xalqa deyirlər ki, amerikan imperialistlər gəlib ölkəmizi tutmaq istəyir. Bu gün elə ölkələr var ki, balaca olsalar da, Amerikada müəyyən iqtisadi sferalara nəzarət edirlər. Amerika bunu normal hesab edir. Çünki zətan azad iqtisadiyyat belə olur. Bəzi ölkələr var ki, deyir, biz Amerika mallarından imtina edirik. Belə olan halda Amerikanın iqtisadi sferası dağılmağa başlayır. Ona görə dünya başlayır özbaşına qalmağa. ABŞ-nin milli təhlükəsizlik konsepsiyası dünyada sabitlik deməkdir. Bizdəki nədir? Azərbaycan da sabitlik. Hamı deyir ki, ABŞ harda münaqişə var, oradadır. Sizcə niyə belədir? Amerikanların çox gözəl bir sözü var: "Amerikaya müharibə gəlmir, Amerika özü müharibəyə gedir". Yeganə ölkədir ki, heç vaxt müharibə onun sərhədinə gəlib çıxmayıb. Çünki Amerikanın milli təhlükəsizliyi daxilildə deyil, dünyadakı təhlükəsizliklə müəyyən olunur.

- Bu kontekstdə Gürcüstanda vəziyyət necə olacaq?

- ABŞ-nin vaxtilə Gürcüstanda çox gözəl təcrübəsi olub - "Qızılqül inqilabı". Çox güman ki, ABŞ bu dəfə də Gürcüstanı əldən verməyəcək. Rusiyanın diqqətini Gürcüstandan yayındırmağa çalışacaq. Rusiyanın da ağılı olsa, Gürcüstandan imtina edər. Amma Gürcüstanda girsə, böyük, qanlı münaqişələr olacaq. Təbii ki, Gürcüstan bir Uk-

rayna deyil, kiçik ölkədir və bir neçə gün bəs edəcək ki, Gürcüstan məhv olsun. Yəqin ki, yeni seçkilərin keçirilməsi ilə bağlı bir razılaşma olacaq. Orada prezident var və yeni hakimiyyəti qəbul etmir.

- Amma keçmiş futbolçu Kalibaşvili yeni prezident elan ediblər...

- Elan edə bilirlər, amma legitimlik olmalıdır. Qərb qəbul etməlidir onu. Gürcüstanda parlamentli respublika olduğuna görə parlament ön plandadır. Təkrar seçkilərin keçirilməsi vacibdir. Qərb hələlik Gürcüstanla oynayır. "Gürcü Arzusu" partiyası istəyir ki, Rusiyaya meyillənsin, sonra da Abxaziya və Osetiya problemlərini həll etsin. Necə ki, biz Qarabağ problemini Rusiya ilə razılaşaraq həll etdik. Amma burada önəmli bir məqamı unudurlar. Rusiya öz istəyi ilə bizimlə razılaşmadı. Pakistan və Türkiyə kimi ölkələr ortaya mövqə qoydular ki, Rusiya müdaxilə etsə, biz də qarışacağıq. Hətta Pakistan belə bir bəyanatı var idi ki, Azərbaycan özü müdaxilə etməsə belə, üçüncü tərəf Qarabağ savaşına qarışarsa, 200 minlik qoşunla Azərbaycanın yanında duracaq. Ona görə də Rusiya kənara çəkilməli oldu. Bu gün Gürcüstanın yanında belə dövlətlər yoxdu. Digər tərəfdən, gürcülər də qorxaq millətdir. Bizim xalq gözü qanlı idi. Nə gürcüdə, nə də ermənidə belə bir şey yoxdur. Ona görə də Osetiya, Abxaziyanı gürcülər qaytara bilmir.

- Rusiyadakı böhranın Azərbaycana təsiri haqqında danışaq. Oradan böyük valyuta gəlir, Rusiyaya kənd təsərrüfatı məhsulları satırıq və s. Qarşıda Rusiyada böyük sıxıntılar mümkündür...

- Rusiyadakı azərbaycanlıların çox az bir qismi leqal çalışır və qanuni yollarla pul qazanır. Etiraf etmək lazımdır ki, Rusiyada qeyri-qanuni alver, vergidən yayınma, cinayətkar qruplarla pullar əldə edənə var. Rusiyada böhran baş versə, əksinə Azərbaycana daha çox pul gələcək. Çünki qeyri-qanuni yollarla qazananlar daha çox fəallaşmağa başlayacaqlar. Azərbaycanlılar gedib Rusiyada zavod, fabrikdə çalışmırlar ki. Hamısı alverlə meşğul olur...

- Orada alıcılıq qabiliyyəti düşür, iqtisadi imkanlar azalır...

- Müəyyən mənada problemlər olacaq, amma çox ciddi təsir etməyəcək.

- Hazırda Milli Məclisdə büdcə müzakirələri gedir. Parlamentdə bir neçə deputat, özləri demiş, "xırda-para" məsələləri qaldırıblar. Amma kəskin reaksiya ilə üzləşiblər. Bunu necə izah edərsiniz?

- Azərbaycan hakimiyyəti elə həssas dövrünü yaşayır ki, burada ən kiçik çağırış, stimül belə çox ciddi hadisələrə səbəb ola bilər. Bəziləri 30 ildir oradadır, amma xalqın adını çəkmir. İndi başlayıblar ki, sosial məsələlər və s. Bunlar hamısı başa düşmərlər ki, xalq onları sevməsə belə, o çıxışlar hakimiyyətin əleyhinə problem yarada bilər. Yoxsa hamısı özləridir, siyahı ilə orada oturan adamlardır. Xalq seçibse, bunlar niyə bir-birləri ilə didişirlər? Bizi niyə buraxmadılar parlamentə? Çünki müstəqil düşüncəsi olan şəxslərin parlamentə düşməsindən qorxurlar.

Hazırladı: RƏŞAD

Eldəniz QULİYEV

İDEYA!

TARİX baba deyir ki, dahi Pifaqor öz məşhur teoremini kəşf edəndə, sevindiyindən qurban olaraq, Allahlara düz yüz dənə öküz kəsib paylayıb...

Və o vaxtdan indiyə qədər hər hansı bir kəşf, ya nəse əhəmiyyətli bir şey icad olunursa, qorxudan bütün öküzləri titrətmə tutur!..

Qeyri-təvazökarlıq da olsa, deyəcəm: mənim də ağılıma "lappadan" qərribə, hətta unikal bir fikir gəldi. Baxdım ki, bu ideya elə, qəşən kəşf kimi bir şeydi...

Düzdü, mən Pifaqor deyiləm, ağılıma gələn ideya da da-hiyənə-zad deyil. Bindən heç kənddə-kəsəkdəki öküzlərimiz də qorxub-titrəməyəcəklər. Amma əminən və əsla şübhəm yoxdur ki, hələlik rüşeym halında olan bu FİKİR, ən azından bir sürü qoyunu tir-tir titrədəcək...

Sizi itizarda qoymayım. Buyurun, qeyd elədiyim ideyanın canı, məği və mənası budur: bizlər, yeni cəmi məmləkət əhli, bundan sonra çox tədbirli davranmalıyıq. Yeni "gül ağzını açanda quş buraxan" millət vəkillərinə, yalanı əriştə kimi kəsib qulaqlarımızdan asan hərşeyşünas politoloqlara, ekspertlərə, "cərimə atı"nın mahmızlayıb sadə vətəndaşları əzim-əzim əzən nadürrüslərə qarşı münasibətimizi redaktə və korrekte etməliyik.

Niyə?

Niyəsi budur ki, bundan sonra bu tip adamlara, bu sayaq səlahiyyət sahiblərinə, bu cür "doydum" deməyən cüvəlləgilərə və s. irad, etiraz bildirməyə "stop" qoymalıyıq. Onların əməllərində qüsurlar, səhv, xəta axtarmamalıyıq.

Ələlxüsus, demokratiya aşığıları bunu sırğa eləyib qulaqlarından asmalıdırlar. Ki, həmişə ağ yalanlar deyib yalaqlanan, bir nəfərin "malades"i üçün yüz minlərin nifrətini qazanmağa razı olan, başdan ayağa mədə və qarından ibarət olan təpəgöz məmur sürüsüylə, habelə tüpürcəklə sinəsinə "avtobus müxalifəti" medalı yapışdırmış bəzi "dostlarla"... qətiyyətlə işləri olmamalıdır. Nə məmuruyla (kaliberindən asılı olmayaraq), nə də ki, deputatı-meputatıyla! Onlara gülüməli, lağ etməməli. Onları dolamamalı, söyməməli, tənqid, təhqir, etməməli!..

Nə üçün?

Onunçün ki, - bunu yadda saxlayın! - vaxt gələcək, onlara büstlər yapılacaq, barələrində minnətdarlıq, nostalji hissələrlə dolu məqalələr, esselər, kitablar yazılacaq!..

Niyə?

İzah edirəm: bax, mən ölü, siz diri; çünki hal-hazırda onlar, cəmi müxalifətin (eləcə də külli-əhalinin), on illərlə edibilmədiyini, bacarmadığını edirlər, üstəlik, bunu bacardılar da! Yeni bu gün onlar (özləri də bilmədən), hakimiyyətin qansız-qadasız, rahat yolla dəyişməsi yönündə misilsiz əmək sərf edirlər. Bəli, bu gün hakimiyyətin yıxılmasında ən əsas rol məhz onlar oynayırlar - hakimiyyətin ortasında, yanında, ya qıraq-bucağında fırfıra kimi fırlanan quyuq bu-layanlar və qazan dibi yalayanlar.

Necə?

Sadəcə, bu gün onlar öz yaltaq-yalaq çıxışları, yersiz və səfeh tərifnamələri, ağappaq yalanları, məzlum camaatın üzünə qıpqırmızı dirəşmələriylə, ən əsası, absurd cərimə və qadağa atəşləriylə, acgözlük və əndazəsiz riyakarlıqları və ütülü-sığallı saxtakarlıqları ilə edirlər bunu!..

Aydın oldumu?

Onlar bütün bu naqis əməl və fəaliyyətləri ilə mövcud hakimiyyətin üsul-idarəsini o qədər silkələyib-laxladılar, laxladılar və o qədər laxladacaqlar ki... axırda hər şey uçub-dağılıb kəllə-mayallaq olacaq. Deməli, az sonra heç bir mücadiləyə, bihudə mübarizəyə, üsyana, mitinqə, canım sizə desin, piketə-filana da ehtiyac qalmayacaq...

Tak çto, demokratik qüvvələrin 30 il ərzində düçar olduğu məhrumiyyətlər, "azadlıq", "istefa" və "demokratiya!" deyibən fəryad qoparan yüzlərlə siyasi fəalın təqib, təhqir, təhdid olunması, dəyənək, şillə, qapaz, təpik yeməsi və şər-şəbədəylə tutulması, habelə cəmi "bir cüt, iki tək" qalmış ziyalı bəndələrin haqq-ədalət, demokratik açılım, insanların fundamental hüquq və azadlıqları haqda tələbləri və sair bu kimi prinsipial məsələlər də, istər-istəməz öz müsbət həllini tapacaq!..

Bax, mənim kəşfim, ya ideyam (adını nə qoyursuz qoyun), məhz bundan ibarətdir!

Necədi?..

Bu qədər sadə, bunca bəsit və neçə-neçə qoyun sürüsünü qorxudub titrəməyə məcbur edəcək bir İDEYA!

Gördünüz, vot!

Daha bir neçə sahibkar həbs olundu

İxracdan əldə olunan külli miqdarda pul vəsaitini ölkəyə qaytarmayıblar...

Kənd təsərrüfatı məhsullarının ixracından əldə olunan külli miqdarda pul vəsaitlərini ölkəyə qaytarmayan şəxslərin ifşası davam etdirilir. Hurriyyet.az xəbər verir ki, bu barədə Baş Prokurorluğun Mətbuat xidməti məlumat yayıb.

Bildirilib ki, xarici ölkələrə müxtəlif növ məhsulları ixrac edən bəzi sahibkarlıq subyektlərinin müvafiq valyutada olan pul vəsaitlərini Azərbaycana qaytarmamaları ilə bağlı Dövlət Gömrük Komitəsindən daxil olmuş məlumatlar əsasında prokurorluq orqanlarında cinayət işləri başlanaraq ibtidai istintaq aparılır.

İstintaq tədbirləri ilə Azərbaycanda qeydə alınan hüquqi şəxslərlə xarici ölkələrdəki şirkətlər arasında kənd təsərrüfatı məhsullarının alqı-satqısına dair müxtəlif vaxtlarda müqavilələrin bağlanması və həmin fəaliyyət nəticəsində əldə olunan külli miqdarda gəlirlərin ölkəmizdə müvəkkil edilmiş bank hesablarına qaytarılmamasına əsaslı şübhələr müəyyən edildiyindən bir sıra vəzifəli şəxs cinayət məsuliyyətinə cəlb edilib.

Belə ki, Bakı şəhəri, Qaradağ Rayon Prokurorluğunda Cinayət Məcəlləsinin 208.2.1, 208.2.2 (qabaqcadan əlbir olan bir qrup şəxs tərəfindən külli miqdarda xarici valyuta vəsaitini xaricdən qaytarmama) və 308.2-ci (ağır nəticələrə səbəb olan vəzifə səlahiyyətlərindən sui-istifadə) maddələri ilə istintaq edilən cinayət işi üzrə "T-Ekspert" MMC tərəfindən Azərbaycandan Rusiyaya konsiqnasiya yolu ilə ixrac edilmiş kənd təsərrüfatı məhsullarından əldə olunan ümumilikdə 3.2 milyon ABŞ dollarından artıq (müvafiq dövrün məzənnəsi ilə 5.4 milyon manatdan artıq) pul vəsaitinin Azərbaycanda müvəkkil edilmiş bankın hesabına qaytarılmaması müəyyən edildiyindən Yaşar Oktay oğlu Əhmədov iş üzrə təqsirləndirilən şəxs qismində cəlb olunub, barəsində istintaq orqanının vəsatəti və ibtidai araşdırmaya prosessual rəhbərliyi həyata keçirən prokurorun təqdimatı əsasında Qaradağ Rayon Məhkəməsinin qərarı ilə həbs qətimkan tədbiri seçilib.

Bakı şəhəri Yasamal Rayon Prokurorluğunda Cinayət Məcəlləsinin 208.2.1, 208.2.2 və 308.2-ci maddələri ilə istintaq edilən cinayət işi üzrə "Mövlud98", "Elektrodom", "Sultan-1996", "Seymuroğlu" MMC tərəfindən konsiqnasiya yolu ilə müxtəlif xarici ölkələrə ixrac edilmiş malların müqabilində əldə olunan ümumilikdə 3 milyon ABŞ dollarından artıq məbləğdə (müvafiq dövrün məzənnəsi ilə 5.1 milyon manatdan artıq) pul vəsaitinin Azərbaycanda müvəkkil edilmiş bankın hesabına qaytarılmaması müəyyən edildiyindən Rəhil Vahid oğlu Bürcəlizadə iş üzrə təqsirləndirilən şəxs qismində cəlb olunub və barəsində Xaçmaz Rayon Məhkəməsinə baxılan başqa ci-

nayət işi üzrə həbs qətimkan tədbirinin seçilməsi faktı nəzərə alınır.

Bakı şəhəri Yasamal Rayon Prokurorluğunda Cinayət Məcəlləsinin 208.2.1, 208.2.2 və 308.2-ci maddələri ilə istintaq edilən cinayət işi üzrə fiziki şəxs Nağıyev Əziz Balaca oğlu tərəfindən konsiqnasiya yolu ilə müxtəlif xarici ölkələrə ixrac edilmiş malların müqabilində əldə olunan ümumilikdə 2.2 milyon ABŞ dollarından artıq məbləğdə (müvafiq dövrün məzənnəsi ilə 3.7 milyon manatdan artıq) pul vəsaitinin Azərbaycanda müvəkkil edilmiş bankın hesabına qaytarılmaması müəyyən edildiyindən Əziz Nağıyev iş üzrə təqsirləndirilən şəxs qismində cəlb olunub və barəsində istintaq orqanının qərarı ilə polisin nəzarəti altına vermə növündə qətimkan tədbiri seçilib.

Bakı şəhəri Nizami Rayon Prokurorluğunda Cinayət Məcəlləsinin 208.2.1, 208.2.2 və 308.2-ci maddələri ilə istintaq edilən cinayət işi üzrə "Ümüd 059" MMC tərəfindən Azərbaycandan Rusiyaya konsiqnasiya yolu ilə ixrac edilmiş kənd təsərrüfatı məhsullarından əldə olunan ümumilikdə 4.3 milyon ABŞ dollarından artıq (müvafiq dövrün məzənnəsi ilə 7.3 milyon manatdan artıq) pul vəsaitinin Azərbaycanda müvəkkil edilmiş bankın hesabına qaytarılmaması müəyyən edildiyindən Hüseynli Musa Yunis oğlu iş üzrə təqsirləndirilən şəxs qismində cəlb olunub və barəsində istintaq orqanı tərəfindən polisin nəzarəti altına vermə qətimkan tədbiri seçilib.

Bakı şəhəri Nərimanov Rayon Prokurorluğunda Cinayət Məcəlləsinin 208.2.1-ci maddəsi ilə başlanmış cinayət işi üzrə "Aysan AS" MMC tərəfindən Azərbaycandan İrana konsiqnasiya yolu ilə ixrac edilmiş "yaş biyan kökü" yükündən əldə olunan ümumilikdə 865 min ABŞ dollarından artıq (müvafiq dövrün məzənnəsi ilə 1.4 milyon manatdan artıq) pul vəsaitinin Azərbaycanda müvəkkil edilmiş bankın hesabına qaytarılmaması müəyyən edildiyindən İİR vətəndaşı Ashktorab Javad Habib iş üzrə təqsir-

ləndirilən şəxs qismində cəlb olunub, habelə, istintaqdan gizləndiyinə görə barəsində axtarış elan edilib və qiyabi həbs qətimkan tədbiri seçilib.

Bakı şəhəri Nərimanov Rayon Prokurorluğunda Cinayət Məcəlləsinin 208.2.1-ci maddəsi ilə başlanmış cinayət işi üzrə "Alke İnşaat Sənaye və Ticarət Anonim" şirkətinin Azərbaycandakı filialı tərəfindən konsiqnasiya yolu ilə Gürcüstana ixrac edilmiş malların müqabilində əldə olunan ümumilikdə 393 min ABŞ dolları məbləğində (müvafiq dövrün məzənnəsi ilə 668 min manatdan artıq) pul vəsaitinin Azərbaycanda müvəkkil edilmiş bankın hesabına qaytarılmaması müəyyən edildiyindən Türkiyə vətəndaşı Oğuz Erkan iş üzrə təqsirləndirilən şəxs qismində cəlb olunub, habelə, istintaqdan gizləndiyinə görə barəsində axtarış elan edilib və qiyabi həbs qətimkan tədbiri seçilib.

Bakı şəhəri Binəqədi Rayon Prokurorluğunda Cinayət Məcəlləsinin 208.2.1, 208.2.2 və 308.2-ci maddələri ilə istintaq edilən cinayət işi üzrə "Avalon S" MMC tərəfindən konsiqnasiya yolu ilə Türkiyəyə ixrac edilmiş malların müqabilində əldə olunan ümumilikdə 379 min ABŞ dollarından artıq məbləğdə (müvafiq dövrün məzənnəsi ilə 644 min manatdan artıq) pul vəsaitinin Azərbaycanda müvəkkil edilmiş bankın hesabına qaytarılmaması müəyyən edildiyindən Rzayev Arif Fəxrəddin oğlu iş üzrə təqsirləndirilən şəxs qismində cəlb olunub və barəsində Gəncə Ağır Cinayətlər Məhkəməsinə baxılan başqa cinayət işi üzrə həbs qətimkan tədbirinin seçilməsi faktı nəzərə alınır.

Hazırda Dövlət Gömrük Komitəsindən daxil olmuş digər bu kateqoriya materialları üzrə, yeni mal və məhsul ixrac etməklə əldə edilən pul vəsaitini Azərbaycanın müvəkkil bank hesablarına qaytarmamış şəxslər barəsində prokurorluq orqanlarında cinayət işləri başlanaraq ibtidai istintaq aparılır və zəruri tədbirlər icra olunur.

İ.SABİRQIZI

Kimya elmləri doktoru, AMEA Neft-Kimya Prosesləri İnstitutunun şöbə müdürü, kimya üzrə onlarla elmi və tədris kitablarının müəllifi Eldar Məmmədbəyli öz işinin peşəkarı olmaqla yanaşı, bir çox sahələrdə zəngin biliyə sahib olan insandır. Bu səbəbdən, onunla söhbət etmək hər zaman maraqlıdır. Eldar müəllimin hələ uşaqlıqdan ədəbiyyat sahəsinə maraq göstərdiyi də çoxlarına bəllidir. Təsəffüf deyil ki, indi də bir çox şairlərin şeirlərini əzbər bilməklə yanaşı, ara-sıra özü də şeir yazır. Hələ gənc yaşlarından şeirə və sənətə olan marağı Eldar Məmmədbəyli Azərbaycan Dövlət Universitetinin (indiki Bakı Dövlət Universiteti) Filologiya fakültəsinə gətirsə də, qismətində əczaçı olmaq varmış. Hansı ki, o, Azərbaycan Dövlət Tibb İnstitutunun (indiki Azərbaycan Tibb Universiteti) Əczaçılıq fakültəsində təhsil alıb. Gəlin, bütün bunlar haqda E.Məmmədbəylinin öz dilindən eşidək.

- Eldar müəllim, bilirik ki, 22 yanvar 1941-ci ildə Gədəbəy rayonunun Arısu kəndində anadan olmusunuz və uşaqlığınız müharibə illərinə düşüb. Yəqin oxucularımız üçün də maraqlı olar ki, uşaqlığınız necə keçib, o illəri necə xatırlayırsınız?..

- Bəli, mən Sovetlər Birliyi dönmində "Böyük Vətən Müharibəsi" deyilən bir dövrdə anadan olmuşam. İndi bizim üçün Böyük Vətən Müharibəsi Qarabağ müharibəsidir. Mən anadan olandan 6 ay sonra, yaşıma çox olmasına baxmayaraq, atam müharibəyə gedib. O, müharibəyə gedəndə axırıncı uşaq mən olmuşam. Anam bizi - 5 uşağı kolxozda işləyərək, böyüdü. Bir də nənəm - atamın anası. O, çox tanınan nəsil-dən olub. Onlar bizi - 5 uşağı ağır müharibə şəraitində saxlayıblar.

Mənim 5-6 yaşdan sonra olanlar yadımdadır. Xatırlayıram ki, çoxları kimi, biz də yay aylarında yaylağa köçürdük. Kolxoz imkan vermirdi ki, kənddə qalaq. Bizi yaylağa nənəm aparardı. Anam həm kolxozda işləyirdi, həm də qapımızda olan yerin becərilməsi və s. ilə məşğul olurdu. Ona görə, uşaqlıqda həmişə yaylaqda olmuşam.

Amma müharibə qurtarandan, xüsusilə də 1946-cı ildə atam qayıdandan sonra baş verənlər daha yaxşı yadımdadır. Xatırlayıram, müharibədən qayıdan olanda kəndə səş düşürdü ki, kimse gəlir. Bu zaman bütün kənd əhalisi yığılırdı ki, müharibədən gələn var, görək nə xəbər gətirib və s.

Atamın kəndə gəlişi də yadımdadır, çox sayda adam toplaşmışdı. Ümumiyyətlə, həmin dövrdə bizim kənddə partiya məktəbini qurtaran 2-3 nəfər hörmətli adam vardı. Onlardan biri - Məhəmməd Nəbiyev əsgərlikdə polkovnik olmuşdu, sonra raykom katibi də oldu...

Mənim atamın da tanışları çox idi. Çünki müharibəyə getməmişdən qabaq kənd sovetinin sədri vəzifəsində işləmişdi. Həmin vaxt 10-a yaxın kəndin sovetliyi bir idi, atam bu kəndlərdə çox hörmətli adam olub.

- Səhv etmərəmsə, atanız həm də müəllim olub...

- Bəli. Kənd sovetinin sədri işlədikdən sonra müəllim olub. Ona görə, atamı yaxşı tanıyırdılar. Yadımdadır, atam müharibədən qayıdanda

"Üzeyir bəyin rəhmətə getməsi haqda xəbəri 8 yaşında "İnqilab və Mədəniyyət" jurnalından oxumuşdum..."

"Atam həmişə deyirdi ki, mənim oğlum da professor olacaq"

Professor Eldar Məmmədbəyli: "Həkim olmaq istəyirdim, rektor Bahadur Eyvazov dedi ki, qardaşın gedib rayonda işləyəcək, səni Əczaçılıq fakültəsinə yazıram, mən də razılaşdım"

həmin o "raykom" katibi (Məhəmməd Nəbiyev - red.) də gəlmişdi. Nənəm sevincindən atamın çəkmesini öpmüşdü. O vaxt yaxınları, doğmaları müharibədən qayıdan əksər qadınlar belə edirdi. Sadəcə, mən bunun nə olduğunu, nə üçün belə

ranmışdı?

- Mənim atam çox savadlı adam idi. Doğrudur, güclü təhsil almamışdı, amma çox kitablı idi. Bizim evdə çoxlu sayda kitablar olardı. Səhv etmərəmsə, "İnqilab və Mədəniyyət" jurnalının da hər nömrəsini alırdı. Xatırlayıram ki, Mirzə İbrahimovun "Gələcək gün" əsəri o jurnalda çıxmışdı. Atam onu oxuyurdu. Sonra o romanı mən də həmin jurnalda oxumuşam. Deyim ki, artıq 8 yaşında sərbəst oxuya bilirdim. Üzeyir bəyin rəhmətə getməsi haqda məqaləni də mən elə o jurnalda - "İnqilab və Mədəniyyət"-dən, eləcə də başqa qəzetlərdən oxumuşdum. Bir də, Jdanovun (Andrey Aleksandroviç Jdanov, sovet siyasətçisi və ideoloq - müə.) ölümü haqda məqaləni də oxuduğumu xatırlayıram...

E.A. Element Üzvü Birləşmələr İnstitutunun Direktoru Akademik Y.N. Bubnov

etdiklərini həmin vaxt başa düşmürdüm...

- Sizcə, atanız qalib bir əsgər kimi döndüyü, yoxsa sağ qayıtdığı üçün nənənizin onun çəkmasindən öpmüşdü?

- Bilirsiniz, bəlkə o vaxt yaşlı qadınlar "qalib" məsələsinə çox da düşmürdülər. Məsələn, nənəm oxumuş deyildi, amma çox müdrik qadın idi. Görünür, həm sağ qaldığına, həm də müharibə qurtardığına görə belə etmişdi.

Onu deyim ki, bizim kənd bala-cadır, əhalisi azdır. Amma ikinci Dünya Müharibəsində 20-yə yaxın insan həlak olub. Ona görə, bütün sakinlər müharibədən salamat qayıdan hər kəsə görə sevinirdilər.

Yadımdadır, bizim kənddən əsir düşənlər də olmuşdu. Bilirsiniz ki, o vaxt əsir düşənləri necə incidirdilər... Bizim kənddən olan polkovnik vuruşa-vuruşa düz Almaniyaya qədər getmişdi. O, "polk"-un siyasi rəhbəri idi. Əsirlikdə başına çox böyük oyunlar açmışdılar. Mən bunları bir neçə il sonra, artıq məktəbə gedəndə dərk etməyə başlamışdım...

- Məktəbdən söhbət düşmüşkən, sizdə elmə həvəs necə ya-

bitirən kimi sənədimi universitetin ədəbiyyat fakültəsinə (Filologiya fakültəsi-müə.) verdim. Həmin vaxt Filologiya fakültəsinə cəmi 25 qəbul yeri var idi. Ona görə, bu fakültəyə qəbul olmaq çox çətin idi...

- Yəni o dövrdə Azərbaycan Dövlət Universitetinin Filologiya fakültəsinə qəbul olmaq Tibb Universitetinə qəbul olmaqdan çətin idi?

- Tibb Universitetinə qəbul olmaq da çətin idi. Amma Ədəbiyyat fakültəsinə cəmi 25 yer verilirdi. Mən iki dəfə imtahan verdim, "konkurs"a düşdüm. Əlbəttə, hər ikisində də pis nəticə göstərməmişdim. Qəbul imtahanında məndən Cəfər Xəndan

qərarımı dəyişdikdən sonra 1 il ərzində hazırlaşdım, Tibb İnstitutuna daxil oldum və bitirdim.

- Əczaçılıq fakültəsinə özünüz seçdiniz?

- Yox. Əczaçılıq fakültəsinə seçməmişdim. Əvvəllər belə idi, fakültəni seçəndə rektorun özü qəbul edirdi. Mən "Müalicə"-ni (Müalicə-profilaktika - müə.) yazmışdım. Deyim ki, o vaxt qardaşım da bu fakültədə oxuyurdu. Rektor Bahadur Eyvazovun qəbulunda olanda soruşdu ki, buralarda oxuyunuz varmı? Dedim ki, qardaşım "Müalicə" fakültəsində oxuyur. Bu zaman bildirdi ki, onsuz da qardaşın gedib sizin rayonda işləyəcək, səni "Farmfakültə"-yə (Əcza-

(azərbaycanlı şair, tənqidçi, ədəbiyyatşünas, 1938-ci ildən Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin üzvü, filologiya elmləri doktoru, professor - müə.) imtahan götürmüşdü və 5 almışdım. Yəni yüksək nəticə göstərmişəm də, elə adamlar vardı ki, çox güclü idilər. Məsələn, "Kirpi" qəzetinin baş redaktoru Polad müəllim (Polad Qasımov - müə.) Ədəbiyyat fakültəsinə daxil ola bilmişdi. Onu deyim ki, mən Ədəbiyyatın özündən həmişə imtahanda 5 almışam. Yadımdadır, Cəfər Xəndan məndən imtahan götürəndə M.F.Axundovun Puşkinin ölümünə həsr etdiyi əsəri ("Puşkinin ölümünə Şərq poeması"- müə.) soruşdu. Dedim bilirəm və o şeiri danışdım. Sual verdi ki, bu şeiri Azərbaycan dilinə kim tərcümə edib. Mən dedim ki, Cəfər Xəndan. Amma həmin vaxt məndən imtahan götürən şəxsin kim olduğunu bilmirdim.

İkinci dəfə başqa müəllimlər imtahan götürdü. Yəni yüksək nəticə göstərdim. Həmin vaxt Molla Pənah Vaqif haqda sual düşmüşdü. Soruşdular ki, Vaqifin şeirindən birini deyə bilərsiniz? Onda mən dedim ki, "Xumar-xumar baxmaq göz qaydasıdır, Lələ tək qızarmaq üz qaydasıdır". O şeiri deyəndə mənə 5 yazmışdılar. Sadəcə, rus dilinin yazısından bir bal aşağı qiymət almışdım deyə "konkurs"a düşdüm. Əlbəttə, həmin nəticə ilə başqa fakültələrə daxil ola bilərdim. Hətta mənə başqa fakültələr də təklif olunmuşdu. Sadəcə, mən yalnız Filologiya fakültəsinə istəyirdim...

- Belə aydın olur ki, məhz Filologiya fakültəsinə daxil ola bilmədiyiniz üçün tibb institutuna sənəd verdiniz...

- Bəli. "Konkurs"a düşəndən sonra qəfil fikrimi dəyişdim ki, artıq ədəbiyyat sahəsinə getməyirəm. Amma mən ədəbiyyat sahəsinə getməmişəm, bəlkə daha yaxşı olardı. Çünki bu sahədə qabiliyyətim vardı. Elə indi də pis deyil (gülür - müə.). Lakin

Professor R.Q. Kostyanovski

çılıq - müə.) yazıram. Doğrusu, mən həkim olmaq istəyirdim. Amma rektor bu təklifi edəndə əczaçı qohumum Tağıyev Məhərrəm kişi gözü-mün önünə gəldi. O, kəndimizdə, eləcə də rayonda çox hörmətli adam idi, hər kəs onun xətrini istəyirdi. Ona görə, Bahadur Eyvazovun təklifi ilə razılaşdım. Təbii ki, həmin vaxt rektora etiraz da etmək olmazdı. Sonra işə başa düşdüm ki, əczacılar da tibbi elə həkimlər qədər bilirlər.

Tibbi İnstitutunun bitirdikdən sonra elm sahəsində fəaliyyətimi davam etdirməyi düşünürdüm. Odur ki, Elmlər Akademiyasını seçdim. O vaxt Akademiya daha hörmətli idi. Ona görə də AMEA-nın Neft-Kimya Prosesləri İnstitutunu seçdim.

- Səhv etmərəmsə, Elmlər Akademiyasında çalışmazdan əvvəl bir müddət Gədəbəydə aptek müdürü də işləmişiniz...

- Elədir. Tibb İnstitutunu bitirəndən sonra təyinatla Gəncə bölgəsinə göndərildim. Bu səbəbdən də, gedib Gədəbəydə işlədim. İki il sonra sənədimi Milli Elmlər Akademiyasına verdim...

- Bütün dövrlərdə əczaçılıq sahəsi daha gəlirli olub. Sizi həmin dövrdə bu cür gəlirli sahədən imtina edib, elmi fəaliyyətinizi davam etdirməyə həvəsləndirən nə idi?

(Ardı var)

Hazırladı: Jalə FAMILQIZI

Ölkədə, ələlxüsus Bakıda yetərincə erməni heç bir şey baş verməmiş kimi yaşayır. Həyat yoldaşı erməni olan vəzifə, kapital sahiblərinin sayı-hesabı bilinmir. Bunların törəmələrindən Azərbaycana sədaqəti ancaq avamlar gözləyə bilirlər...

Neçə vaxtdır ki, baş verən hadisələr, xoşagəlməz faciələri diqqətlə izləyirəm. Hər yerdə öldürülən alçaldılan, var-dövləti əlindən alınan, heysiyyəti həqarətə məruz qalan azərbaycanlıdır...

Firuz HAŞIMOV

II YAZI

“Necədir, sənin üçün qanmayım atan yansın?” Çox ağır sözdür. Şoqəribin mənası da qəlizdir. Qarşında durana nəyisə izah etmək istəyirsən, özü də haqlı olduğunu bilirsən, amma onun tükü də tərpənmir. Vay o gündən ki, qarşında beynləri dumanlanmış “motal vətənpərvərləri”nin böyük guruhu ola, istəyirsən, mersiye de, minacat ver, əlini qulağının dibinə atıb yanıqlı şikəstə çağır, xeyri yoxdur, bunlara heç nə əsər eləmir.

Mədəniyyət və tariximizin müxtəlif məsələlərinə aid yazdığım məqalələrin sayı-hesabı yoxdur. Bəzən oxumun daşa dəydiyi görüb pərt olmuşam, bəzən hirsim, qəzəbim içində qalıb yanıb-yaxılmışam.

İkinci dünya savaşı bitməmiş yəhudi xalqının sərvət sahibləri, pul kisələrinin ağzını açdılar. Bir məqsəd var idi, nəyin bahasına olursa olsun, beş milyon nəfərə yaxın məhv edilmiş günahsız insanın, yəhudilərin qisası alınmalı idi. Keçən il mən Almaniya da içməli su anbarlarının, kanal və çayların zəhərlənməsi planı barədə yazmışdım. Plan baş tutsaydı beş milyon alman zəhərdən öləcəkdi. İsrail dövlətini quran görkəmli siyasi xadimlərin tək-

Arxayınçılıq biza baha başa gələcək

dindən sonra plan həyata keçirilmədi. Amma qisasçı qrupların işlərinə mane olmadılar. Onların fəaliyyətindən də yazmışam. Əlləri dirsəyə qədər yəhudi qanına batmış bir cəllad xilas ola bilmədi. İriçaplı SS zabitlərini harada haqlayırdırsa, oradaca öldürürdülər. Bu cəzalandırma prosesi neçə il davam etdi. Mən hələ Almaniya da alınan nəhəng təminatdan danışmıram.

İşğal olunmuş ərazilərdə erməni nasistlər bədnam esesçilərdən min qat artıq cinayətlər törətmişdilər. İndiyə qədər bir dəfə də olsun eşitmədik ki, Rusiyada yağ-bal içində yaşayan bir erməni nasisti boğazından asılsın. Əslən azərbaycanlı olan neçə-neçə sərvət sahibi var ki, Moskvanın istənilən telekanalını ala bilər. Heç kim əlini ağdan-qaraya vurmaq istəmir. Nəyiksə buyuq!

Bir dəfə də olsun mərdmərənə xaçpərəst dövlətlərin üzə olan həmrəyliyindən, təəssübkeşliyindən danışmırıq, malalanmış, ütülənmiş cümlələrlə baş qatırıq. Qorxu ki, birdən bizə islam, türk fanatikləri deyirlər.

Bizim buqələmun, bütün üsul idarələrlə dil tapan gəda xislətli “ziyalı” zümresinin Azərbaycan ordusunun şanlı qələbəsinə danışmağa haqqı yoxdur. Bu həmin ziyalı təbəqəsidir ki, 90-cı illərin əvvəllərində qəzet provokatorları ağızların-

dan gələn çirkabı dövləti qurmaq istəyənlərin üzünə tökəndə, susurdu. Faktlarla danışib, bəzi nakəsləri istənilən yerdə, istənilən vaxt susdura bilərəm.

İndi göz dəyməsin, hər cür imkan, şərait var. Məmləkətin istənilən yerində nə baş versə,

İndi göz dəyməsin, hər cür imkan, şərait var. Məmləkətin istənilən yerində nə baş versə, hamı xəbərdar olur. Neçə vaxtdır ki, baş verən hadisələr, xoşagəlməz faciələri diqqətlə izləyirəm. Hər yerdə öldürülən alçaldılan, var-dövləti əlindən alınan, heysiyyəti həqarətə məruz qalan azərbaycanlıdır. Ölkədə, ələlxüsus Bakıda yetərincə erməni heç bir şey baş verməmiş kimi yaşayır. Həyat yoldaşı erməni olan vəzifə, kapital sahiblərinin sayı-hesabı bilinmir...

hamı xəbərdar olur. Neçə vaxtdır ki, baş verən hadisələr, xoşagəlməz faciələri diqqətlə izləyirəm. Hər yerdə öldürülən alçaldılan, var-dövləti əlindən alınan, heysiyyəti həqarətə məruz qalan azərbaycanlıdır. Ölkədə, ələlxüsus Bakıda yetərincə erməni heç bir şey baş verməmiş kimi yaşayır. Həyat yoldaşı erməni olan vəzifə, kapital sahiblərinin sayı-hesabı bilinmir. Bunların törəmələrindən Azərbaycana sədaqəti ancaq avamlar gözləyə bilirlər. Müstəqillik də, sel kimi axmış qanlar da, bizim ruslaşması ilə qürrelənən, satqın guruhunu dinə-imana gətirmədi. Niyə etiraf etmirik ki, rəhmətlik Sabirin dediyi kimi, doğma qardaşın-

dan bac alan azərbaycanlı, nədənsə başına itin oyununu açmış erməniyə, rus şovinisinə sona qədər kin saxlamır, hər şeyi unudur.

Son qərinə ərzində bir dəfə eşitmisiniz ki, filan məhəllədə yaşayan hansısa ermənini, ya

da rusu təhqir edib alçaldıblar? Yüksək vəzifəli məmurumuzun erməni qohum-əqrəbasının evlərində müsəlman qadının illər boyu qaravaş kimi işlədiyini bilir. Bütün dünya bilir ki, Bakı neftçilərinin fədakar zəhmət və əziyyəti olmasaydı, SSRİ bir dövlət kimi xəritədən silinəcəkdi. Mən başqa türkdilli, türk mənşəli xalqların düşar olmaları əzab və məşəqqətdən danışmıram. Kommunist diktaturalar oyunlar qaldı ki, qazaxın, türkmənin, özbəyin Sibir xalqlarının başına gətirməsinlər?

Azərbaycanda isə gəda olmağını səadət sayan qələm sahiblərinin qarşısında “şərəfli” vəzifə dururdu. Onlar adi

qaloş üzünə həsrət qalan, üç-dörd metr ucuz çit ala bilməyən kolxozçu qadınları inandırmağı idilər ki, onlar cənnətdə yaşayır. Kefi durulanda Muğana ova gedən Səməd Vurğun pambıq tarlalarında ayaqyalın işləyən qız-gəlinləri görmürdü. Kef çəkməli əyyam idi. Əvvəlcə ətindən kabab çəkirdi, ye-iç, sonra da yaz ki, “Nə gözəl yaraşır, Muğana ceyran!” Moskvada ən bahalı oteldə il 12 ay xüsusi nömrə saxlayan Vurğun yaxşı bilirdi ki, respublikada camaat arpa-çörək tapmaqda əziyyət çəkir.

Xəstə cəmiyyətdə mürdar əməl, qəbahət sirayətədi olur. Bizim yetişən qələm əhli görəndə ki, dədə-baba dininə, imanına çirkab atıb, Əhməd

Cavada Hüseyn Cavidə xalq düşməni deyib, türk dünyasının ən qatı düşməni, Stalinin qarşısında səcdə edənlər, dünyadan kam alırlarsa tərəddüddə yer qalmır. “Mənim babam olmuş 26-lar” deyən Səməd Vurğunun yolçuları, yetişdirmələri 30 il ərzində Qarabağın altını üstünə çevirən erməni nasistlərin üzünə kişi kimi getmədilər. Keçən əsrin 60-cı, 70-ci illərində Moskvada nəşr edilmiş onlarla kitabda daha o söyüş, təhqir qalmamışdı ki, üzərimizə tökülməsin. Bir-iki mənim kimi zavallı səsimizi qaldırıqsa ölkədə bütün qələm əhli susdu.

Telekanallara diqqət yetirin, doğrudanmı heç kim başa düşmək istəmir ki, bir ovuc pulgir haramzadə xalqın mənavi aləminə qənim kəsilib istədiyini edir. “Hürriyyət” qəzetinin hər səhifəsi od saçır. Bir dəfə eşitmədim ki, cinayətkarlığı sübut edilmiş bir haramzadə layiq olduğu cəzanı alıb.

Qisas odunda yanan ermənilərin ölkə daxilində böyük müttəfiq ordusu formalaşıb. Bunu ancaq nadan və kor adam görməyə bilər. Azərbaycan istiqlalıyyəti uğrunda yenə də ölüm-dirim savaşına başlasa birinci ayağa qalxıb “Müzəffər Prezidentimiz, əmrinə hazırıq!” deyən alın təri ilə, əl qabarı ilə çörək qazanan namuslu insanlar olacaq.

Gəncə DSK-da şok maxinasıya

Şəhər sakininin 16 il adına maaş yazılıb, özünün bundan xəbəri olmayıb

Gəncə şəhəri, İsmət Qayıbov küçəsi, ev 175-də yaşayan Hacıyev Faiqin Eyyub oğlu tərəfindən Hurriyyet.az saytının redaksiyasına şikayət məktubu daxil olub. Şikayətçi bildirir ki, 16 il adına maaş yazılıb, özü bundan xəbərsiz olub:

"Mən, Hacıyev Faiqin Eyyub oğlu yazaraq xahiş edirəm ki, başıma gələn bu hadisəni işıqlandırasınız.

Bildirim ki, 29.10.2024-cü il tarixində "Hurriyyet TV"-nin verilişində Gəncə şəhəri, İsmət Qayıbov küçəsi, ev 175-də yaşayan Hacıyev Faiqin, yəni mənim adım çəkildiyindən sizə yazılı müraciət edirəm.

Bildirirəm ki, həqiqətən də DSK sədri Elbar Əhmədov məni 2008-ci ilin yanvar ayının 7-dən sədr olduğu 40-cı dairəyə (keçmiş 39-cu dairə) işə götürsə də, heç

vaxt o dairədən maaş almamışam. Sizin verilişdən sonra DSK-nın baş mühasibi, Elbar Əhmədovun yeznəsi mənə müraciət edərək bildirdi ki, gəl müqaviləni yeniləyək. Bu zəngdən sonra öyrəndim ki, həqiqətən də 2008-ci ildən bu günə qədər Elbar Əhmədovun sədri olduğu 40-cı dairədə gözetçi vəzifəsində işləyirəm.

Bu səbəbdən, müsahibə iradəmi bildirib, "haqqımı yemisiniz" dedikdə, mənə cavab verdi ki, "kim istəyir gəlib yoxlasın, mənim əlimdə sənin maaş kartın olmayıb".

Belə çıxır ki, Şəmkir rayon Polis İdarəsinin maliyyə şöbəsinin 34 yaşlı milyonçu müdiri - mayor Sabirov Sabirin və dairə sədri olan Elbar Əhmədovun gəlirinin bir hissəsi belə işlərdən gəlirmiş. Hətta belə fikirləşirəm ki, mənim kimi zərərçəkən heç də az deyil. 16 il müddət 16 ay, yaxud da 16 gün deyil. Bəs, neçə

olur ki, bu müddət ərzində həmin məsələdən yuxarı qurumların xəbəri olmur?!

Bildiyiniz kimi, kart dəyişildikdə mütləq maaş alan şəxsin özü bəzi sənədlərə qol çəkməlidir. Mənim üçün maraqlıdır ki, bu prosesi necə ediblər?

Mən məsələ ilə bağlı şəxsən MSK sədri Məzahir Pənahova müraciət edirəm. Sual edirəm ki, DSK sədrinin maxinasılarından, yəni başqalarının kartını özündə saxlamasına, bütün yaxın qohumlarını təkcə öz sədri olduğu dairəyə deyil, eləcə də digər dairələrə yerləşdirməsinə MSK sədri Məzahir Pənahov niyə göz yumub?"

Məsələ ilə bağlı Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi yanında Dövlət Əmək Müfəttişliyinin mətbuat xidmətinin əməkdaşı Aynur Osmanqızı ilə əlaqə saxladım. O bildirdi ki, bununla bağlı vətəndaşın özü şəxsən müraciət etməlidir.

Aynur xanımın bizə göndərdiyi müraciət formasını da şikayətçiyə təqdim etmişik. Orada qeyd olunur: "Müraciətinizin qeydə alınaraq rəsmi araşdırmaya yönləndirilməsi üçün ad, soyad, ata adı, şəxsiyyət vəsiqəninizin FİN kodu, faktiki yaşadığınız ünvan, əlaqə nömrəsi və müraciətinizin mətnini tam formada qeyd edərək demx@sosial.gov.az elektron poçt ünvanına göndərməyiniz xahiş olunur. Tələb olunan məlumatları qeyd etmədiyiniz halda, müraciətinizin cavablandırılması mümkün olmayacaqdır.

Qeyd etdiyiniz məlumatlar əsasında müraciətinizin rəsmi qeydiyyatı alınıb araşdırılaraq cavablandırılacaqdır. Müraciətiniz üçün təşəkkür edirik.

Həmçinin, istənilən DOST Mərkəzinə yaxınlaşa bilərsiniz".

Jalə FAMILQIZI

Redaksiyadan: Mövzunu davam etdirəcəyik.

Göyçay sakini torpağının qanunsuz olaraq zəbt edildiyini iddi edir

Göyçay rayonu, Şəhadət kənd sakini Yusifov Mətləb Rəhim oğlu tərəfindən "Hurriyyet" in redaksiyasına şikayət məktubu daxil olub. Şikayətçi deyir ki, Meyvəçilik və Çayçılıq Elmi-Tədqiqat İnstitutunun Göyçay Dayaq Məntəsi onlara məxsus torpaq sahəsini zəbt etməyə çalışır:

"Göyçay rayonu Şəhadət kəndində yerləşən, bizim ailəyə məxsus 0,50 ha torpaq sahəsini qanunsuz olaraq, zorla əlimizdən almaq istəyirlər. Hansı ki, həmin torpaq sahəsini 1996-cı il tarixdən biz istifadə edirik və 1999-cu il tarixdə bələdiyyə tərəfindən mənim istifadəmə verilmişdir.

Aqrar islahat zamanı bizim ailəyə verilmiş 0,78 ha torpaq sahəsi əkinə yarasız olduğu üçün həyətəni torpaq sahənin yaxınlığında olan 0,50 ha torpaq sahəsini əkilib-becərmişəm.

1999-cu il tarixdə Azərbaycan Respublikasında Bələdiyyələr yarandığından sonra Göyçay rayonu S.Vurğun adına Yerli Aqrar İslahat Komissiyasının 05 iyun 1999-cu il tarixli, 4 sayılı qərarı ilə bizim ailəyə verilmiş 0,78 ha torpaq sahəsi bələdiyyənin mülkiyyətində saxlanılmaqla 0,50 ha torpaq sahəsi bizim ailənin istifadəsinə verilmişdir. Biz həmin 0,50 ha torpaq sahəsinin üzərində nar bağrı salmışıq qulluq edib hər il məhsul götürüb, satıb ailəmizi dolandırırıq.

Meyvəçilik və Çayçılıq Elmi-Tədqiqat İnstitutunun Göyçay Dayaq Məntəsi həmin torpağın onlara məxsus olmasını qanunsuz əsas gətirərək əlimizdən almaq istəyir. Hansı ki, həmin 0,50 ha torpaq sahəsi heç vaxt Meyvəçilik və Çayçılıq Elmi-Tədqiqat İnstitutunun Göyçay Dayaq Məntəsinə məxsus olmayıb dövlət torpağı olub və 1999-cu il tarixdə bələdiyyənin mülkiyyətinə, həmin tarixdən isə qərarla mənim istifadəmə verilib. Buna dair sənədlər var. Hansısa iş adamı Meyvəçilik və Çayçılıq Elmi-Tədqiqat İnstitutunun Göyçay Dayaq Məntəsinə məxsus 100 hektar torpaq sahəsini istifadəyə götürüb gözləri doymadığı üçün mənim istifadəmə olan 0,50 ha torpaq sahəsinə də ələ keçirmək istəyir.

Təxminən 2-3 il əvvəl ölkə üzrə elektron kadastr planı hazırlanan zaman bəzi vəzifəli şəxslər şəxsi və bələdiyyə mülkiyyətində olan torpaqların bir hissəsini Meyvəçilik və Çayçılıq Elmi-Tədqiqat İnstitutunun Göyçay Dayaq Məntəsinin balansına keçiriblər.

Bu açıq aşkar quldurluq, vəzifə cinayəti mülkiyyət ələhinə terror hesab edilir. Əvvəl dövlətə sonra isə bələdiyyəyə məxsus olan 0,50 ha torpaq sahəsi necə ola bilər ki, 30-40 ildən sonra Meyvəçilik və Çayçılıq Elmi-Tədqiqat İnstitutunun Göyçay Dayaq Məntəsinin mülkiyyətə keçirilsin?

Bir neçə vəzifəli şəxslərin cinayət əməlləri nəticəsində bizim ailənin çörək yeri olan 0,50 ha nar bağının ələ keçirilməsi bir ailənin aclıqdan məhv olması deməkdir.

Mətbuat vasitəsi ilə Prezident cənab İlham Əliyevdən və Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevadan xahiş edirəm, bizə kömək edin imkan verməyin ki, işbazlar saxtakarlıqla qanunsuz olaraq istifadəmizdə olan 0,50 ha nar bağını ələ keçirsinlər, həmin torpaq Meyvəçilik və Çayçılıq Elmi-Tədqiqat İnstitutunun Göyçay Dayaq Məntəsinə aid deyil cinayət yolu ilə sənəd tərtib edilib".

Hazırladı: Jalə FAMILQIZI

Redaksiyadan: Qarşı tərəfin mövqeyini dərc etməyə hazırıq.

Beyləqanda müəmmalı olay

Tibbi ekspertiza ürək tutumasından öldüyünü açıqlayıb, yaxınları isə qətlə yetirildiyini iddia edir...

Beyləqan rayonu, "Sokzavod" deyilən ərazidə (RTS qəsəbəsi) yaşayan Səfərov Şükür Nazar oğlu tərəfindən Hurriyyet.az saytının redaksiyasına şikayət məktubu daxil olub. Əmisi oğlunun qətlə yetirildiyini, cinayətdə əli olan şəxsin isə hələ də azadlıqda olduğunu iddia edən şikayətçinin məktubunu olduğu kimi dərc edirik:

"Mən, Səfərov Şükür Nazar oğlu, yazaraq bildirirəm ki, əmim oğlu Səfərov Nizami Hüseyn oğlu 8 noyabr 2024-cü ildə öldürüldü. Mərhum qarovulçu kimi çalışırdı.

Düşünürəm ki, bu cinayətdə 3 oğlunun və bir qadının əli var. Mərhum Səfərov Nizami oğlunu vəhşicəsinə qətlə yetir-

riblər. Məlumat üçün bildirim ki, qətlə törədən də çoban kimi fəaliyyət göstərirlər.

Onlarla mərhum Səfərov Nizami arasında illərlə davam edən ədavət vardı. Neçə gündür qətlə törədilməsinə baxmayaraq, cinayət törəndənlərə qarşı heç bir tədbir görülmür.

Sizdən haqq-ədalətin öz yerini tutmasını dəstək göstərmənizi xahiş edirəm.

Onu da vurğulayım ki, tibbi ekspertizanın verdiyi rəydə mərhumun ürək tutmasından öldüyü bildirilir".

Redaksiyadan: Mövzunu diqqətdə saxlayacağıq. Aidiyyəti qurumların mövqeyini dərc etməyə hazırıq.

Aynurə İSMAYIL

Tiflisla Halabî

Hər dəfə dediyimiz kimi, dünyaya üçün önəmli hadisələr sanki insanların istirahətə çəkildiyi həftə sonlarında alovlanma fazasına girir. Bu həftə sonunun iki önəmli hadisəsi - Suriyada hakimiyyət çevrilişi və Gürcüstandakı hakimiyyət dəyişikliyinə cəhd dünyanın diqqət mərkəzindədir. Bu yazıda ilk olaraq qonşumuz olan Gürcüstanda baş verən etiraz aksiyalarına toxunacağıq.

26 oktyabrda keçirilən parlament seçkilərindən sonra qarışan Gürcüstanda hələ də rahatlıq tapa bilmir. Minlərlə etirazçı ötən şənbə və bazar günləri Tiflisdə parlamentin qarşısına toplaşaraq, seçkidən sonrakı böhran fonunda Gürcüstan hökumətinin Avropa İttifaqına (Aİ) üzvlük danışıqlarını dayandırmaq qərarına etiraz etdi. "Gürcü arzusu" hökuməti cümə axşamı Aİ-yə üzvlük danışıqlarını 2028-ci ilə qədər dayandırdığını açıqladığından bəri küçələrə çıxan etirazçılara qarşı polis su şırnaqları və gözyaşardıcı qazdan istifadə etdi.

Bütün təzyiqlərə baxmayaraq, əllərində Gürcüstan və Avropa İttifaqının bayraqları olan etirazçılar parlament binasına doğru yürüş etdilər. Dünən axşam verilən məlumata görə, etirazçılar polis əməkdaşlarına fişəng atıblar, hakimiyyət isə onları parlamentdən uzaqlaşdıraraq Rustaveli bulvarından opera binasına doğru qovub. Daxili İşlər Nazirliyi bildirib ki, etirazçılarla qarşıdurma zamanı nazirliyin ən azı 10 əməkdaşı və 32 polis yaralanıb. Eləcə də "polisə tabe olmamaq və xırda xuliqanlıq etmək" ittihamı ilə 107 nəfər saxlanılıb.

"Gürcü arzusu" ölkəni 2012-ci ildən idarə edir və tez-tez tənqidçilər tərəfindən ölkəni Rusiyanın "ağışuna salmaq", Aİ-dən uzaqlaşdırmaq cəhdində ittiham olunur. Oktyabr seçkiləri ərəfəsində gürcü hökuməti Brüsseldən xəbərdarlıq alsa da, müstəqil vətəndaş cəmiyyətini hədəf alan qanunlar irəli sürdü. Partiya ötən ay keçirilən seçkilərdə qalib gəldiyini bəyan etdikdən sonra müxalifət liderləri seçkinin nəticələrini şübhə altına alıb, saxtakarlıq iddiası ilə yeni parlamenti boykot etdilər. Ötən cümə axşamı Avropa Parlamenti

Qərb Rusiyanın gücünü parçalamaq üçün yeni cəbhələr açmağa çalışır?

oktyabrda keçirilən seçkiləri Gürcüstanda "pisləşən demokratik böhranın" son mərhələsi adlandıran və hakim partiyanın "tam məsuliyyət daşıdığını" bildiren qətnaməni dəstəklədi.

Qətnamədə həmçinin səslərin manipulyasiyası və satın alınması, seçicilərin təhdid edilməsi və müşahidəçilərin tə-

səbr kasasını daşırdı.

Gürcüstan 2023-cü ildən Aİ-yə rəsmi namizəd statusuna malikdir. Bununla belə, Belçika bu ilin əvvəlində ölkənin "xarici qüvvələrin maraqlarını güdməkdə" ittiham olunan təşkilatları hədəf alan Rusiya tərzli "inogen qanun"una görə Gürcüstanın üzvlük prosesini dayandırdı.

fədən istefa verən bir sıra dövlət rəsmiləri oldu. Rusiya tərəfi baş verənləri səfirlik və konsulluq işçiləri vasitəsilə Amerika və Fransa kəşfiyyat xidmətlərinin törətdiyi və qızışdırıldığı proseslər kimi qələmə verir. Avro-liberallar isə tezliklə Gürcüstan və onun perspektivləri ilə bağlı bəyanatlar verəcək, həmçinin yeni seçkilər və hö-

Qətnamədə həmçinin səslərin manipulyasiyası və satın alınması, seçicilərin təhdid edilməsi və müşahidəçilərin təqib edilməsi ilə bağlı xəbərlərdən narahatlıq ifadə olundu. Bir daha xatırladaq-qərardan sonra baş nazir İrakli Kobaxidze bildirdi ki, onun hökuməti "2028-ci ilin sonuna qədər Avropa İttifaqına daxil olmaq məsələsini gündəmə gətirməmək qərarına gəlib"...

qib edilməsi ilə bağlı xəbərlərdən narahatlıq ifadə olundu. Bir daha xatırladaq-qərardan sonra baş nazir İrakli Kobaxidze bildirdi ki, onun hökuməti "2028-ci ilin sonuna qədər Avropa İttifaqına daxil olmaq məsələsini gündəmə gətirməmək qərarına gəlib". O, Gürcüstanın üzvlük üçün tələb olunan islahatları həyata keçirməyə davam edəcəyini və hələ də 2030-cu ilə qədər birliyə qoşulmağın planlaşdırıldığını bildirdi, lakin əlavə etdi ki, "Aİ-nin milli maraqlarımıza və ənənəvi dəyərlərimizə hörmət etməsi çox vacibdir". Görünür, hazırkı hökumətin vətəndaşların iradəsinə zidd olaraq Aİ-yə inteqrasiya məsələsini 2028-ci ilə qədər təxirə salması insanların

Avropa Birliyinə üzvlük Gürcüstanda mühüm məsələdir və müraziətlə bağlı müzakirələrin dondurulması AB üzvlüyünün konstitusiyalarına yazılmasını hədəfləyən insanların geniş qəzəbi ilə qarşılandı. Çünki Aİ-yə üzvlük - Gürcüstanın inkişaf yolunu seçməsinə prioriteti kimə-Rusiyaya yoxsa Qərbə verməsi sualıdır.

Qurucusu milyarder və keçmiş baş nazir Bidzina İvanişvilinin nəzarətində olan partiya vətəndaşların reaksiyasını hesaba alaraq Aİ-yə daxil olmaq istədiyini və qəbul etdiyi qanunların Gürcüstanın ənənəvi dəyərlərinin müdafiəsi üçün zəruri olduğunu deyir. "Gürcü arzusu" hökumətinin mövqeyinə etiraz olaraq tutduğu vəzi-

kumətin istefasını tələb edəcəklər.

Açıqlamaları Ursula fon der Leyen, Kaya Kallas və Çarlz Mişel hazırlayır. Aİ-nin bütün xarici işlər nazirlərindən eyni məcrada çıxış etmələri tələb olunacaq. Macarıstan, İtaliya və Slovakiya bundan artıq imtina edib. Makron Gürcüstanın hazırkı hökumətinə qarşı bir sıra addımlar hazırlayır. ABŞ da Kobaxidze hökumətinin antidemokratik hərəkətlərinə gö-

rə Gürcüstanla strateji tərəfdaşlığı dayandırdı. Bu barədə Dövlət Departamenti məlumat yaydı. Vaşinqton həmçinin "toplaşmaq azadlığı hüquqlarından istifadə etmək istəyən gürcülərə qarşı polisin həddindən artıq güc tətbiqini" pisləyir. Qeyd olunur ki, Gürcüstanın Aİ-yə daxil olması ilə bağlı danışıqları dayandırmaq qərarı "Avropa ilə daha sıx əlaqələr imkanını rədd edir və Tiflisi Kreml qarşısında daha kövrək edib".

Estoniyanın xarici işlər naziri bildirir ki, Latviya, Litva və Estoniya "gürcü etirazlarını yataqlara qarşı milli sanksiyalar" tətbiq etmək barədə razılığa gəliblər. Aİ Gürcüstan hakimiyyətinə mitinglərin dağıdılmasının "birbaşa nəticələri" barədə xəbərdarlıq edib. Bu barədə Avropa İttifaqının Xarici İşlər və Təhlükəsizlik Siyasəti üzrə ali nümayəndəsi Kaya Kallas X platformasındakı səhifəsində bildirib. O, həmçinin qeyd edib ki, Aİ-yə üzvlüklə bağlı danışıqların dondurulması qərarının da nəticələri olacaq. "Biz gürcü xalqını və onun Avropa gələcəyi seçimini dəstəkləyirik. Biz etirazçılara qarşı zorakılığı pisləyirik və hakim partiyanın Gürcüstanın Aİ-yə gedən yolunu davam etdirməmək və ölkənin demok-

ratik geri çəkilməsinə dair siqnallarına təəssüf edirik", deyərək Kallas bildirib.

Hazırda Gürcüstanda etirazlar tüğyan edir və bu etirazların əhatə etdiyi areal paytaxt Tiflis, Zuqdid, Batumi, Kutaisi, Qoriyə qədər genişlənib. Uzun müddətdən bəri ilk dəfə Gürcüstan hakimiyyəti daha ciddi problemlə üzləşdi.

Hazırda etirazın episentri parlamentin yaxınlığındakı

bağlayan tellər

Tiflis müqaviməti Rusiyanın biryolluq Qafqazdan qovulması ilə nəticələnmə bilər

meydandır. Gürcüstanın Avropa gələcəyinə çağıran etirazçıları hər axşam buraya axışır və bu aksiyalar artıq musiqi və nümayişçilərin çıxışları ilə müşayiət olunan əvvəlki rəngarəng etirazlara bənzəmir. Etirazların ilk iki gecəsində çevik polis tərəfindən nümayişçilərin vəhşicəsinə həbs edilməsi və döyülməsi etirazçıların sayını xeyli artırıb.

Hələ ki, Gürcüstanda başlayan etiraz dalğasının zəifləyəcəyinə dair heç bir əlamət yoxdur. Hadisələrin gələcək inkişafı hələlik qeyri-müəyyən olaraq qalır. Hakimiyyətin əleyhdarları tez-tez "Gürcü arzusu"nu avtoritar idarəçilikdə və Rusiya ilə Belarusdakı rejimləri təqlid etməkdə ittiham edirdilər. Və indi "Gürcü arzusu" hakimiyyəti güc nümayişinə ümid edirdisə, bu, uzun ömürlü "Gürcü Arzusu" hökuməti üçün görünməmiş nəticə vermədi. Hərçənd daha əvvəl baş nazir Kobaxidze bəyan etmişdi ki, "Gürcüstanda Ukrayna Maydanı ssenarisi olmayacaq". Hərçənd hakimiyyət özünü kifayət qədər ölçülü hərəkət trayektoriyasında gedirmiş kimi göstərdi, Tiflisdə etirazçılara divan tutmaq üçün rezin güllələrdən atəş açılmasına da əmr verdi. Xəbəre görə, ən azı iki nəfər ölüb. Gürcüstan Müdafiə Nazirliyinin onlarla əməkdaşı Xarici İşlər Nazirliyinin əməkdaşlarının ardınca Aİ və NATO-ya üzvlük kursuna sadıq olduqlarını bəyan edərək, bunun ölkənin təhlükəsizliyi üçün alternativ olmadığını bildirdilər. "Gürcüstan 24" xəbər verib ki, bu şəxslər hökumətin Aİ-yə üzvlüklə bağlı danışıqları dondurmaq qərarı fonunda birgə bəyanat yayıblar. Hazırda bəyanatı 43 nəfər - müdafiə idarəsinin müxtəlif bölmələrinin əməkdaşları imzalayıb. Gürcüstan Xarici İşlər Nazirliyinin rəsmiləri hökumətin avrointeqrasiyanı dondurmaq qərarına etiraz edərək, bunu ölkənin strateji maraqlarına uyğun gəlməyən və Konstitusiyaya zidd addım adlandırıblar. Bu bəyanatda hazırda 100-ə yaxın imza var.

Bu aradada, Gürcüstanın

Bolqarıstandakı səfiri Otar Berdzenişvili də etiraz olaraq istefa verdiyini açıqlayıb. Bütün sadalananlar bir tərəfə, maraqlıdır ki, bütövlükdə Yaxın Şərqdə və Cənubi Qafqazda vəziyyətin yalnız Çin ordusunun oraya gelişindən sonra sabitləşə biləcəyi də səsləndirilir. Həm də rus teleqram kanallarında. Qərribə səslənsə də, Ukraynadakı müharibədə kifayət qədər canlı qüvvə və hərbi arsenal tələfatı verən Rusiyanın Suriyada Aralıq dənizindəki mövqelərini müdafiə etdiyi bildirilir. Ukraynanın hücumları nəticəsində Qara dəniz regionunun zəifləməsi ilə bütün Rusiyanın müdafiə oxu pis vəziyyətdədir. Bununla belə, Suriyada olmasına rəğmən, ruslar özlərinin Qızıl Ordanın varisləri olmadıqlarını, Yaxın Şərqdə öz tarixi missiyasını tapmağa çalışsan, daha doğrusu qənimət ümidi ilə Yaxın Şərqə soxulduğunu etiraf edən, Qərbin, türklərin və ərəblərin rəqabət apardığı döyüş meydanında "oynamağa" çalışan Kiyev Rusunun varisləri olduğunu qəbul edirlər. Qızıl Orda Xanlığının varisi olaraqsa Çini qəbul edirlər. Ancaq Çin bu gün hər b qələbəyə yox, ticari qələbəyə yönəlib. Göründüyü kimi, Pekin hərbdənsə, ticari döyüşə üstünlük verir. Və ruslar anlayırlar ki, onların öz

qınlarına qapanacağı son saatları yaxınlaşmaqdadır, onlar gec-tez getməli olacaqlar.

Bir nüansı da qeyd edək ki, ruslar ərəbləri özlərinin Yaxın Şərqdə ilişib qalmasına bir vəsilə kimi görürək, türklərə qarşı tarazlıq faktoru kimi görürlər.

Artıq Ukraynada döyüşən gürcü könüllü dəstələrinin komandirləri prezident Salome Zurabişvilini əhəlinin müdafiəsi və ölkənin milli maraqlarının müdafiəsi üçün Milli Qvardiyanın himayəsi altında onlardan istifadə etməyə çağırıblar. Qafqaz İttifaqının hərbi komitəsinin dünənki növbədənəkar iclasında birləşmələrin rəhbərləri Gürcüstana qayıtmaq qərarına gəliblər və indi Zurabişvilidən siqnal gözləyirlər...

Böyük ehtimalla, Türkiyənin ərəb ölkələri və kürdlərlə arasının açılmasından qazanc uman Rusiya aravurmaq fəaliyyətinə davam edəcək. Ələmətdardır ki, Abxaziyada da əhaliyə ölkədəki rus marionetkalarının öldürülməsinə çağırış edilir.

Artıq Ukraynada döyüşən gürcü könüllü dəstələrinin komandirləri prezident Salome Zurabişvilini əhəlinin müdafiəsi və ölkənin milli maraqlarının müdafiəsi üçün Milli Qvardiyanın himayəsi altında onlardan istifadə etməyə çağırıblar. Qafqaz İttifaqının hərbi komitəsinin dünənki növbədənəkar iclasında birləşmələrin rəhbərləri Gürcüstana qayıtmaq qə-

rarına gəliblər və indi Zurabişvilidən siqnal gözləyirlər.

Gürcüstan prezidenti Salome Zurabişvili isə gürcü könüllülərinin Ukraynadan ölkəyə qayıtması ilə bağlı xəbəri "təxribat" adlandırıb.

Yazının əvvəlində qeyd et-

diyimiz kimi, Gürcüstandakı mitinqlərin yeni etapi ilə birgə Suriyada vəziyyət qəfil məcrasını dəyişməyə başladı. Ukraynadakı müharibə ilə eyni zamanda Suriyada da Moskvanın sarı siminə toxunuş başladı. Halbuki baxaq görək, Tiflis haradadır, Hələb haradadır... Cənubi Qafqazda baş verən hadisələri Yaxın Şərqə necə əlaqələndirmək olar. Bəlkə də bu müasir dünya siyasətinin təsadüfləridir. Bəs növbəti kimdir? "Kollektiv Qərb" Rusiya üçün ikinci, üçüncü, dördüncü cəbhəni daha harada açacaq?

Suriyadakı mənzərə get-gedə daha aydınlığa qovuşur. Əsədin imkanları yaxşı mə-

lumdur. Xatırlayırsınızsa, bir neçə gün əvvəl Bəşər Əsədin Rusiyaya Putinlə görüşə gəldiyi bildirilmişdi. Suriyaya döən Əsəd dünən İran XİN başçısı Abbas Araçının "əl-ayağına düşüb". Bunun ardınca isə İraqdan Türkiyə rəhbəri Ərdəğanla görüşə kömək etməyi xahiş edib, İraqsa buna susqunluqla cavab verib. Artıq Türkiyənin Suriyada irəlilədiyi sosial şəbəkələrdə yayılan xəbərlərdən məlumdur.

Rusiyaya gəlincə isə, bu gedişatda Qərb bir daşla bir neçə quş vurmağa çalışır. Bir tərəfdən o, Rusiyanın resurslarını əsas istiqamətdən - Şimal Hərbi Dairəsindən yayındırmağa ümid edir. Tartusdakı hərbi-dəniz bazası və Xmeymimdəki hava bazası, belə demək mümkünsə, təkə Rusiyanın gəmi və təyyarələrinin yerləşdirilməsi üçün məntəqə deyil. Bu məntəqələr vasitəsilə ruslar həm Yaxın Şərqdə, həm də Afrikada fəaliyyət həyata keçirir. Eləcə də Rusiya bu yolla Qərbin tətbiq etdiyi global təcridlə mübarizəni təmin edir. Rusiya bu logistika mərkəzini itirsə, o zaman Aralıq dənizində heç kim onlara bir stəkan şirin su verməz. Bundan başqa, heç bir ölkə rus hərbi nəqliyyat təyyarələri üçün uçuş etmə zolağı təmin etməyəcək. Bu o deməkdir ki, Qaranlıq Qitədəki-Afrikadakı bütün layihələr daralmasa belə, yenidən nəzərdən keçirilməli olacaq.

Əlbəttə ki, köhnə yarıların sarınması Ukraynadakı vəziyyət fonunda baş verir. Qərb rusların cəbhənin hansısa cənabındakı uğurlarını öz uğursuzluqları kimi qiymətləndirir. Və nəticədə Qərb Rusiyaya yeni təsir mexanizmlərini icad edir, onun resurslarını parçalamağa çalışır. Qərbin isə belə alətləri çoxdur.

Gürcüstan və Suriya ilə alınmasa, Qərb Ermənistanı işə qoşa bilər. Üstəlik, İran da öz başının hayına qalıb. Hələbdən Mərkəzi Asiya-Türküstanlı döyüşçünün səsi gəlir. Hadisələrin ümumi gedişatı göstərir ki, Rusiyanın ətrafında halqa daralır, boynundakı kəmənd onun nəfəsini kəsmək üzrədir.

Ümid edirik ki, Tiflis müqavimətinin Rusiyanın biryolluq Qafqazdan qovulması ilə nəticələndiyini tezliklə görəcəyik.

Ülviyyə ŞÜKÜROVA

“Narkomaniyaya qarşı mübarizə kampaniyası sistemli şəkildə aparılmalıdır”

Azad Quliyev: “Əlaqədar təşkilatlar bir hədəfə vurmali, tədbir xatirinə tədbir keçirmək yox, kompleks halda məqsədyönlü işlər görülməlidir”

“Yeniyyətə və gənclərimizi narkomaniyadan qorumaq üçün bu xəstəliyin cəmiyyətdə yaratdığı fəsadlar, insan sağlamlığına vurduğu zərərərər haqda maarifləndirmə işləri aparmaq, yeniyyətə və gənclərimizi bu prosesə aktiv şəkildə cəlb etmək lazımdır”.

Bu barədə Biləsuvar Rayon İcra Hakimiyyətinin Gənclər və İdman

sektorunun müdiri Azad Quliyev bildirib. Onun fikrincə, maarifləndirmə işləri ilə yanaşı, rəsmi qurumlar narkotik əleyhinə ciddi tədbirlər görməlidir.

“Ən əsası, anti-narkotizm tədbirləri görülməlidir. Yeni yeniyyətmələr narkotikin ziyanları, mənəvi, fizioloji, psixoloji təsirləri barədə maarifləndirilməlidir. Digər tərəfdən, hüquq mühafizə orqanları, ictimai təşkilatlar bu sahəni diqqət mərkəzində saxlamalıdır. Eyni zamanda, dövlətimiz narkotik asılılığından əziyyət çəkən xəstələrin müalicəsinə daha həssas yanaşmalı, həmişə öz qayğısını göstərməlidir. Çünki, narkomaniya xəstəlik olmaqla yanaşı, eyni zamanda cəmiyyət üçün ümumi bir sosial bələdir. Odur ki, bu bəlaya qarşı hamı birgə mübarizə aparmalıdır”.

A.Quliyevin qənaətinə, valideynlər də diqqətli olmalıdır ki, övladları narkomaniyaya qurşanmasınlar:

“Çox əfsuslar olsun ki, narkotikə qurşananların əksəriyyəti yeniyyətə və gənclərdir. Bu, böyük bir faciədir. Mən deyirdim ki, gənclər təcrübəsizlikdən narkomaniyaya qoşulur və valideynlərinin bundan xəbəri olmur. Ona görə də valideyn istər ali məktəbdə, istər orta məktəbdə övladının davamiyyətinə nəzarət etməlidir. Yeniyyətmələrin fəaliyyəti daim diqqət mərkəzində olmalıdır ki, həssas dövrü zişansız keçirə bilsinlər”.

Həmsöhbətimiz deyir ki, hazırda narkotiklərin qanunsuz dövriyyəsinə və narkomaniyaya qarşı aparılan mübarizə tədbirləri qənaətbəxş deyil:

“Əfsuslar olsun ki, narkotizm mübarizə tədbirlərinin səmərəsi hələ də qənaətbəxş deyil. Ona görə, təbliğat işi, ən başlıcası isə dövlət qurumlarının, hüquq mühafizə orqanlarının birgə işi olmalıdır. Ən əsası, hər şeyə peşəkar yanaşılmalıdır. Narkomaniyaya qarşı mübarizə kampaniyası sistemli şəkildə aparılmalı, əlaqədar təşkilatlar bir hədəfə vurmali, tədbir xatirinə tədbir yox, kompleks halda məqsədyönlü tədbirlər görülməlidir. Eyni zamanda, ictimai nəzarət də güclü olmalıdır”.

Azad Quliyev hesab edir ki, narkomaniyaya qarşı mübarizədə tanınmış, nüfuzu adamların dəstəyindən də faydalanmaq lazımdır:

“Cəmiyyətdə nüfuz qazanmış, söz sahibi olan insanların narkomaniya əleyhinə tədbirlərdə fəal iştirak etməsi müəyyən nəticə verə bilər. Qeyd etdiyim kimi, narkomaniyanın qarşısının alınmasının ən başlıca yolu maarifləndirmədir. Bununla paralel olaraq, anti-narkotizm tədbirləri görülməlidir. Yeni yeniyyətmələr onun ziyanları, mənəvi, fizioloji, psixoloji təsirləri barədə lap erkən yaşlarından maarifləndirilməlidir. İkincisi, hüquq mühafizə orqanları ilə yanaşı, təhsil müəssisələri və ailələr də bu sahədə ciddi məşğul olmalıdır”.

A.Quliyevin sözlərinə görə, narkomanların müalicəsində psixoloji faktorun da böyük rolu var:

“Amma birinci növbədə yeniyyətmələr narkomaniyanın ziyanları, mənəvi, fizioloji, psixoloji təsirləri barədə maarifləndirilməli, ailələri ilə sıx təmas qurulmalıdır”.

Söhbətəşdi: Fuad BİLƏSUVARLI

"Əvvəllər narkotik xaricdən gətirilirdi, artıq ölkəmizdə də hazırlanır"

Pərvanə Baxşəliyeva: “Dövlət istəsə bu sahəyə diqqət ayıraraq, ölkədə narkomaniyanı, narkotik ticarətini sıfırlaya bilər”

“Əvvəllər narkotik xaricdən gətirilirdi, daha baha idi, yeni hər kəs üçün əlçatan deyildi. Əsasən imkanlı, “elit təbəqə”nin uşaqları narkotik istifadə edirdi. Lakin bu gün narkotikin xaricdən gətirilməsini bir kənara qoyaraq, artıq ölkəmizdə də hazırlanır”.

Bunu klinik psixoloq, təlimçi Pərvanə Baxşəliyeva bildirib. O deyir ki, hazırda narkomaniyanın geniş yayılmasının səbəblərindən biri narkotikin əlçatan olmasıdır: “İndi onun materialları, hazırlayan insanlar tapılır, keyfiyyətsiz formada da olsa istehsal edilir və çox ucuz qiymətə satılır. Bu səbəbdən də narkotik indi hər kəs üçün əlçatandır. Düşünün, bir şeyin ki, qiyməti 10 manatdır, deməli, onu əldə etmək elə də çətin deyil. Yeni hər kəs, ən aşağı təbəqənin insanı belə, bu məbləği ödəyib, istifadə edə bilər. Odur ki, ilk növbədə bu şeylərin qarşısı alınmalıdır, bu tip insanların fəaliyyəti dayandırılmalıdır”.

Təəssüflər olsun ki, indi narkotikin satışı da geniş yayılıb. Əvvəllər onu hansısa insanlar vasitəsilə ələ etmək olurdu. Bu gün artıq sosial şəbəkələrdə, gözəllik salonlarında, yeni çox əlçatan yerlərdə satılır. Düşünürəm ki, bu sahədə dövlət daha ciddi tədbir görməlidir. Yeni dövlət istəsə bu sahəyə diqqət, zaman ayıraraq, qarşısını alaraq və ölkədə narkomaniyanı, narkotik ticarətini sıfırlaya bilər”.

Əlbəttə, narkotikin satışını önlemek elə də asan məsələ deyil. Dövlət buna dəstək olmasa, fəsadları çox olacaq. Bilirsiniz, biz cəmiyyət olaraq hansı psixologiyaya sahibik: bir şeyə daha çox maraqlı, diqqət olarsa, o şeyin satışı, təbliği daha da artır. Bizim cəmiyyətdə insanlar o düşüncəyə sahibdir. Maraqlı o şeyin təbliğatını artırır. Bizdə narkotikə maraqlı göstərən yeniyyətə və gənclər ki var, bax, onları yetişdirməli, elə vəziyyətə gətirməliyik ki, bu şeyə maraqları azalsın. Beləliklə də, cəmiyyətdə narkotikə tələbat azalacaq”.

Hamımız yaxşı bilir ki, tələbat istehsal gətirir. Nəyə çox tələbat varsa, o istehsal olunur, satışı çoxalır. Tələb, maraqlı olmasa narkotikin satışı da azalar. Ona görə, biz ilk növbədə gənclərimizi yetişdirməliyik. Bu gün üçün əlimizdən o gələ bilər ki, yeniyyətə və gənclərimiz arasında maarifləndirmə aparaq, sağlam nəsil yetişdirək, onlar öz hürr iradələri ilə zərərli veridşlərdən uzaq durmağı bacarsın. O zaman narkotikə də maraqlı olmayacaq, satışı azalacaq”.

Klinik psixoloq vurğuladı ki, narkomaniyanın yayılması cəmiyyətdə cinayətkarlığın artmasına da ciddi təsir göstərir: “Bilirsiniz ki, son illər ölkə-

“Bu gün narkotiki sosial şəbəkələrdə, gözəllik salonlarında, yeni çox əlçatan yerlərdə satılır”

mizdə ailə-məişət zəmnində cinayət hadisələrinin də sayı artıb. Bu da bizə digər ölkələrdən keçən bir şeydir. Artıq bu kimi cinayət hadisələri sanki “normallaşıb”, mən təəssüf hissi ilə deyirəm. Əlbəttə, bunlar arasında narkotik üstündə cinayətlərin sayı da az deyil. Doğrudur, deməzdim ki, birinci yerdə durur, amma narkotiklə əlaqədar cinayət faktların sayında artım müşahidə edildiyi danılmazdır. Xüsusilə də, ailə-məişət zəmnində olan cinayət faktlarının sayının artması daha çox narahatedicidir”.

Pərvanə Baxşəliyeva deyir ki, ölkəmizdə narkomaniyanın yayılmasının qarşısını almaq, yeniyyətə və gənclərimizi narkomaniyadan qorumaq üçün istər valideynlər, istər də yeniyyətmələr arasında maarifləndirmə işləri gücləndirilməlidir: “Universitetlərdə, məktəblərdə tez-tez tədbirlər keçirilməlidir. Eyni zamanda, gənclərin ən çox cəlb olunduğu sahələrdə, bütün mədəniyyət qurumlarında vaxtaşırı maarifləndirmə işləri aparılmalıdır. Ancaq bu şəkildə həm valideynlər, həm də yeniyyətə və gənclər arasında maarifləndirmə işləri genişləndirilə bilər”.

Klinik psixoloq hesab edir ki, televiziya və media subyektləri ilə yanaşı, sosial şəbəkələr də bu istiqamətdə nəzarətə gətirməlidir: “Hətta, sosial şəbəkələr yeniyyətmələrin, gənclərin ən çox istifadə etdiyi platforma olduğu üçün maarifləndirmə işləri ordan genişləndirilməlidir”.

Pərvanə Baxşəliyeva qeyd etdi ki, narkomaniyaya qarşı mübarizədə cə-

zaların sərtləşdirilməsi bəzi hallarda istənilən effekti vermir: “Təəssüflər olsun ki, narkotiklə, narkomaniya ilə bağlı cəza tədbirləri nə qədər sərtləşdirilsə də, bunun qarşısı alınmır. Tutaq ki, 4 nəfər arasında siqaretin təbliği aparılır. O 4 nəfərin hamısı siqaretədən imtina etməyəcək. Təbii ki, söhbət yeniyyətmələrdən gedir. Hansı uşağın ki, psixologiyası güclüdür, maarifləndirilib, daha sağlam düşüncəyə sahibdir, həmin uşaq ondan imtina etməyi də biləcək. Hətta siqaretin qəbul olunması üçün digər fərdlər tərəfindən psixoloji şiddətə məruz qalmaq, bunun qarşısını ala biləcək”.

Düşünürəm ki, kifayət qədər cəza üsulları var. Əgər indiyədək bunun qarşısını almayıbsa, əksinə, günbəgün bu işlər artıbsa, deməli, biz sağlam gənclər, sağlam yeniyyətmələr böyütməliyik ki, özləri bu cür zərərli veridşlərlə mübarizəni öyrənsinlər”.

Pərvanə Baxşəliyeva onu da dedi ki, ki, narkomaniyaya qarşı mübarizədə nüfuzlu insanların da dəstəyindən yararlanmaq lazımdır: “Bir çox tanınmış insan var ki, onları böyük izləyici kütləsi var. Onları da bu işə qoşmaq olar. Həmin şəxslər sağlam şəkildə narkotikin zərərərleri, insan həyatına, bəyinə necə təsir etməsi haqda təbliğat apara bilərlər. Çünki tanınmış insanların kütlə üzərində təsiri böyükdür. Bu səbəbdən, onların təbliğatının çox müsbət təsiri ola bilər”.

Söhbətəşdi: Fuad BİLƏSUVARLI

Bakı şəhəri, Nizami küçəsi 53, mənzil 41-də yaşayan, "Hüquqları Pozulmuş Məhkumların Müdafiəsi və Maarifləndirilməsi" İctimai Birliyinin sədri Abdullayev Böyükağa Abdulla oğlu tərəfindən "Hürriyyət" in redaksiyasına növbəti şikayət məktubu daxil olub. Qəzetimiz vasitəsilə Prezident İlham Əliyevə, Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyevaya, Baş prokuror Kamran Əliyevə, Daxili İşlər naziri Vilayət Eyvazova və Dövlət Təhlükəsizlik Xidmətinin rəisi Əli Nağıyevə müraciət edən B. Abdullayevin müraciətini olduğu kimi dərc edirik:

"Hörmətli Prezident!

Hörmətli Mehriban xanım!

Bildirirəm ki, 2011-ci ildə sifarişlə Baş Prokurorluq yanında Korrupsiya qarşı Mübarizə Baş İdarəsi tərəfindən qondarma-quarşdırma ittihamlarla həbs edilmişəm. Ona görə "sifarişlə" deyirəm ki, mən vəzifəli şəxs olmadığım halda, Korrupsiya qarşı Mübarizə Baş İdarəsi tərəfindən bilərəkdən bəmədə "vəzifəli şəxs" kimi AR.CM-nin 308-ci maddəsi ilə cinayət işi qaldırılmışdır. İstintaq qurupu, guya, istintaqın sonunda - düz bir ildən sonra bilmişlər ki, mən vəzifəli şəxs olmamışam. Buna Sizlər inanırsınız mı? Ona görə də AR.CM-nin 308-ci maddəsinə xitam vermişlər və beləcə də mənə əlavə maddələr "yüklemişlər". O səbəbdən "əlavə maddələr" deyirəm ki, mənə "yükledikləri" təkəcə AR.CM-nin 177-ci (oğurluq) maddəsi ilə 5 (beş) il cəza təyin etmişlər.

Düz, 9 il 9 ay cəza çəkdikdən və cənab Prezident tərəfindən əfv olunduqdan sonra Daxili İşlər Nazirliyinə müraciət etmişəm. Bildirmişəm ki, oğurluq etmiyə-etmiyə mən qanunsuz olaraq oğurluqda ittiham ediblər. Mənim bu maddə ilə məhkum olunmamışam barədə Daxili İşlər Nazirliyinin Statistik İnformasiya İdarəsində hər hansı məlumat varmı?

Daxili İşlər Nazirliyi tərəfindən müraciətimə verilən rəsmi cavabda bildirilmişdir ki, mən heç vaxt AR.CM-nin 177-ci maddəsinin subyekti olmamışam.

Belə olduğu halda, Korrupsiya qarşı Mübarizə Baş İdarəsi-

...Məni sifarişlə həbs etdirmək, susdurmaq, tutduğum haqq yolundan çəkəndirmək, bunlar mümkün olmadıqda isə, məni, ailəmi fiziki cəhətdən məhv etdirmək istəyirlər...

zəbinə tuş gəlmişəm.

Hazırda qəzəbinə tuş gəldiyim memurlar Baş prokurorun

"Məni və ailəmi fiziki cəhətdən məhv etdirmək istəyirlər"

İctimai Birlik sədrindən Prezidentə şok müraciət; "Yenidən azadlıqdan məhrum edilməyim üçün Korrupsiya qarşı Mübarizə Baş İdarəsinə növbəti dəfə sifariş veriblər"

nin o dövrdə rəisi olmuş və hazırda ölkənin Baş Prokurorundan, ibtidai istintaq qurupundan, prokurorluq və məhkəmə orqanlarından soruşun görək, məni bu maddə ilə necə ittiham etmişlər? Bu maddəni mənə necə "yüklemişlər"? Bu ittihamla mə-

dilər. Beləliklə, onu da əlimizdən aldılar...

Azadlığa çıxdıqdan sonra isə məlum şəxslər məni oğurladılar. Təxminən 1 (bir) sutka girovluqda qalmışam. Həmin vaxt həyat yoldaşım tərəfindən itkin düşməyim barədə DİN-nin 102

dövlətçiliyimizə inanmışam və həmişə qürur duymuşam. Fikirləşmişəm ki, zaman-zaman hər şey yaxşı olar və nankor, korrupsioner, rüşvətxor, xəyanətkar memurlar da "düzərlər", haqq-ədalət yerini tapar.

Elə bu düşüncəmlə də dövlət başçısının korrupsiyaya, rüşvətxorluğa qarşı apardığı mübarizəyə, çağırışına qoşularaq "Hüquqları Pozulmuş Məhkumların Müdafiəsi və Maarifləndirilməsi" İctimai Birliyini təsis etdim. Əlbəttə, bu sahədə apardığım mübarizə məlum korrupsioner, rüşvətxor memurların maddi maraqlarına, mənafeyinə zidd olduğu üçün, məni gözümçixdiya salıblar. İctimai Birliyin sədri olaraq bu sahədə törədilən və bu gün də davam etdirilən korrupsiya faktları barədə Baş Prokurorluğa onlarla rəsmi müraciətlər etmişəm. Bundan başqa, 2 ilə yaxındır ki, əmlakımı (dükanı) tələb edirəm. Məhkəmə qarşısında iddia qaldırmışam. Bakı İnzibat Məhkəməsi iddiamı qismən təmin etmişdir. Qətnamədən narazı qaldığım üçün Apellyasiya Məhkəməsinə şikayət etmişəm. Hazırda Bakı Apellyasiya Məhkəməsində şikayətimə baxılır. Əlbəttə, bu şikayətim əmlaklarımı əlimizdən alan memurların maddi maraqlarına-mənafeyinə toxunmuşdur. Beləcə də, yenidən memurların qə-

Belə olduğu halda, Korrupsiya qarşı Mübarizə Baş İdarəsinin o dövrdə rəisi olmuş və hazırda ölkənin Baş Prokurorundan, ibtidai istintaq qurupundan, prokurorluq və məhkəmə orqanlarından soruşun görək, məni bu maddə ilə necə ittiham etmişlər? Bu maddəni mənə necə "yüklemişlər"? Bu ittihamla mənim 5 il azadlığımı əlimdən nəyə görə almışlar?

nim 5 il azadlığımı əlimdən nəyə görə almışlar?

Cənab Prezident!

Dəyərli Mehriban xanım!

Bütün bunlar azmış kimi, ailəmin-uşaqlarımın yaşadığı bir tək evimizi də əlimizdən aldılar. Ailəm o gündən indiyə qədər küçələrdə qalıb. Ürəkləri bununla soyumayan "məmurlar" bağ evimizi də yandırdılar və onu da əlimizdən aldılar. O cümlədən, uşaqların dölənişiq üçün zorla çörək pulu çıxardıqları "dükanı"-da üçurdular. Əvəzində, bir mənət olsun belə, kompensasiya vermədilər və yerində MTK tərəfindən yüksək mərtəbəli bina tik-

Çağrı Mərkəzinə məlumat verilmişdir. Bu barədə 5-ci Polis Bölməsi tərəfindən aparılmış araşdırma nəticəsində qəbul olunmuş qərar da mənədir.

Hörmətli Prezident!

Hörmətli Mehriban xanım!

Bu günə kimi başımıza gətirilən bütün müsibətlərdən, haqsızlıqlardan, qanunsuzluqlardan cənab Baş prokurora şəxsən məlumat vermişəm və onun bu epizodların hər birindən tam məlumatı vardır.

Onu da qeyd edirəm ki, şəxsimə, ailəmə və əmlakıma qarşı törədilmiş bütün bu müsibətlərə baxmayaraq, dövlətimizə və

xarici dövlətdə (Qətərdə) səfərdə olmağından sui-istifadə edib, mənim yenidən azadlıqdan məhrum edilməyim üçün Korrupsiya qarşı Mübarizə Baş İdarəsinə növbəti dəfə SİFARİŞ vermişlər.

Cənab Prezident!

Dəyərli Mehriban xanım!

Bir daha bildirirəm ki, məni dövləti, dövlətçiliyi dəstəklədiyim, Sizin korrupsiyaya və rüşvətxorluğa qarşı apardığınız mübarizəyə-çağırışınıza qoşulduğum, korrupsioner, rüşvətxor memurlar barəsində Baş Prokurorluğa mütəmadi məlumat verdiyim, ibtidai istintaqın, prokurorluq və məhkəmə orqanlarının qanunsuz hərəkətlərindən şikayətlər etdiyim, məhkəmələrdə iddia qaldırıb əmlakımla bağlı kompensasiya tələb etdiyim üçün Korrupsiya qarşı Mübarizə Baş İdarəsinə sifariş verib məni həbs etdirmək, susdurmaq, tutduğum haqq yolundan çəkəndirmək, bunlar mümkün olmadıqda isə, məni, ailəmi fiziki cəhətdən məhv etdirmək istəyirlər.

Hörmətli Prezident!

Hörmətli Mehriban xanım!

Yuxarıda qeyd olunan faktları nəzərə alıb, Sizdən xahiş edirəm ki, mənim həbsimlə bağlı verilmiş sifarişin dayandırılması üçün aidiyyəti qurumlara göstəriş verəsiniz və bu memurları məni və ailəmi fiziki cəhətdən məhv etdirmək fikirlərindən dəşindirəsiniz.

Qabaqcadan öz minnətdarlığımı bildirirəm".

Hazırladı: Jalə FAMILQIZI

Redaksiyadan: Yazıda adları qeyd olunan şəxslərin və qurumların mövqeyini dərc etməyə hazırıq.

Tarix üzrə fəlsəfə doktoru Hacı Nərimanoğlunun mətbuatda dərc olunan "Türk dili və əlifbası Türk Dövlətləri Birliyinin ortaq dili, əlifbası olaraq qəbul edilməlidir", başlıqlı məqaləsi məni bir daha ümumtürk ədəbi dilinin yaradılmasının zəruriliyi, onun hansı əsaslar və qaydada formalaşdırılması məsələsinə qayıdaraq, adıçəkilən məqalədə irəli sürülən fikirlərə münasibəti bildirməyimi zəruri etdi. Müəllif bu məsələnin həll edilməsi haqqında hökm formasında başlıqda ifadə edilmiş fikrinin səbəbini qısa izah etdikdən sonra, bu variantın qəbul edilməsini zəruri səbəblər qismində müxtəlif amilləri sadalayaraq fikrini əsaslandırmağa çalışır.

(Əvvəli ötən sayımızda)

"Təzadlar" qəzetinin 21.02.2023-cü il tarixli sayında Azərbaycan Elmlər Akademiyasının Nəsimi adına Dilçilik İnstitutunun baş direktoru, filologiya elmləri doktoru, professor Nadir Məmmədli müsahibəsində Türkiyə türkcəsində "Bilgisayar" (kompüter) sözü olduğu halda, - "Əgər sözün qarşılığı dialektimizdə yoxdursa, başqa türkdilli xalqlardan götürmək olar... Məsələn, kompüter sözünü nə ilə əvəz edə bilərdik. Bütün dünyanın işlədiyini biz də işlədik", - deyirsə, tarixçi alim Hacı Nərimanoğlunun türk dilimiz haqqında belə bəsit, populist fikir irəli sürməsi o qədər də təəccüb doğurmur. Ancaq, hansı ixtisas sahibi olmasından asılı olmayaraq, heç olmasa ALİM statusu daşıyan hər bir kəs məsələnin məğzinə bələd olmadan, ona siyasi, populist yöndən yanaşmamalıdır. Xüsusilə milli, dövlətçilik məsələlərində. Çünki ALİM statusu məşhur lətifədə deyilən "sarımsaq - qatıq" kimi sadə, nabeled oxucunu həqiqətdən sapındırır. Bu gün bütün türk düşmənlərinin əhatəsində olan TÜRK üçün taleyüklü proseslərin getdiyi bir zamanda bizim hər birimiz hər kəlməni yüz ölçüb, bir biçdikdən sonra dilə gətirməliyik.

Yeni yaradılacaq ümumtürk ədəbi dilində bütün 28 türk dialektinin daşıyıcıları öz dialektlərində olan xalis türk sözlərinin simasında tam təmsil olunmalıdır. Bu günə qədər dünya türklərinin vahid, monolit millətə, türk milli məniyyətinin tədricən türk milli ərazilərində vahid dövlətə çevrilməklə yanaşı, bütün alanlarda sürətli inkişafı üçün strateji əsas olan məsələyə mövcud türk dövlətləri başçıları bəzilərinin soyuq münasibəti, dilçi alimlərin məsələnin həllinə səhv yanaşması, həm də bütün Türk düşmənlərinin, bütün gizli-aşkar vasitələrlə bu prosesi engəlləməsi bu vacib məsələnin həllini ləngitməlidir.

Hacı Nərimanoğlu ərəb lıqasındakı ərəb dövlətlərinin ortaq ədəbi dili kimi Qüreyş (Məkkə) dialekti - Quran dili - ortaq ərəb dili kimi götürüldüyünü, ərəb dilində təkcə 28 samitin və müxtəlif saitlərin olmasına baxmayaraq, cəmi 28 hərfin olduğunu misal olaraq göstərir. Tarix üzrə olsa da alimlik dərəcəsi olan adamın

km2, əhalisi 264.488.634 nəfər təşkil edir. Qalan 11 ölkənin ərazisi isə 5.007.400 km2, əhalisi 128.206.699 nəfərdir. Ümumilikdə isə Fransız dilinin dövlət dili statusuna malik olduğu 23 ölkənin ümumi ərazisi 12.001.876,7 km2, əhalisi isə 392.695.333 nəfərdir. Yəni onların ərazisi Fransanın ərazisindən 18,6 dəfə, əhalisi isə 5,8 dəfə çoxdur.

Ərəblərin dili ümumi ərazisi 9.731.321,3 km2, əhalisi 277.111.570 nəfər olan 15 (on beş) dövlətin vahid, yeganə dövlət dili, ümumi ərazisi 5.233.539 km2, əhalisi 153.877.786 nəfər olan iki və daha çox dövlət dili olan 9 dövlətin dövlət dilidir. Yəni ümumilikdə ərəb dili ümumi ərazisi 14.964.860,3 km2, əhalisi isə 430.989.356 nəfər olan 24 dövlətin dövlət dilidir.

Çin dili ancaq Tayvan və Sinqapur kimi kiçik ölkələrdə dövlət dili olmasına baxmayaraq, təkcə Çinin özündə 1,5 milyard nəfərin dövlət dilidir.

BMT-nin altı dövlət dili arasında

Yenə də ümumtürk ədəbi dilimiz haqqında

"Quran dili" ifadəsi işlətməsi çox yer-siz görünür. Dil millətə məxsus anlayış olub, ancaq insanın hansı millətə mənsubluğunu müəyyən edir. Quran isə ərəb dilinin Məkkə dialektində yazılmış bir kitabdır.

Digər əhəmiyyətli bir məsələ də Məkkə dialektinin ümumi ədəbi dil statusunda qəbul edilərək Ərəb Lıqası ölkələri liderlərinin sammitlərinin bu dildə təşkil edilməsinin bir neçə səbəbi var. Bunlardan birincisi, Məkkə dialektinin ümumi ədəbi dil kimi qəbul edilməsi, heç də türklər kimi parçalanmış ərəblərin vahid, monolit ərəb millətinə, ərəb dövlətlərinin də vahid ərəb dövlətinə çevrilməsi məqsədi daşıyır və belə bir prosesin getməsinə xidmət etmir.

İkinci məsələ isə, əsas aparıcı ərəb dövlətlərinin ekseriyyəti Səudiyyə Ərəbistanı, Oman, Qətər kimi islam dini ehkamları əsasında qurulub idarə edilən dövlətlər olduğu və qalan ərəb dövlətlərində də islam dini hegemon ideologiya olması səbəbindən, islam dininin müəllifinin qəbri yerləşib, bu ideologiyanın baş kitabı, konstitusyası olan Quran kitabı Məkkə dialektində yazıldığından, Məkkə dialekti simvolik olaraq ümumi ərəb ədəbi dili kimi qəbul edilərək, ərəb dövlət başçıları sammitində və s. tədbirlərdə ərəb həmrəyliyi simvolu olaraq işlədilir. Bütövlükdə parçalanmış ərəb millətinin ictimai şüur səviyyəsi, milli şüuru çox aşağı səviyyədə olması ilə bərabər, ekseriyyəti mütəlaq monarxiya quruluşuna malik olan ərəb dövlətlərinin başçıları və bu vəziyyətdə bütün ərəb millətini ədalətsiz istismara məruz qoyan Qərbin böyük güclərinə, ərəblərin başçılarına bu durumunun sərfəli olmasıdır.

Biz türklərdə isə həm hədəfimiz, həm də bununla əlaqəli olan məsələlər xeyli fərqlidir. Türklərin birləşərək vahid, monolit millətə, vahid, böyük və güclü dövlətə çevrilməsini qətiyyətlə istəməyən daxili və xarici böyük güclərdən olan türk dövlətlərinin

əhalisinin mütəlaq ekseriyyəti, hətta Qacar yurdunda, Rusiyada və sairədə milli əsarətdə olan böyük türk toplumlarının milli şüur və ictimai şüur səviyyəsi ərəblərdən çox yüksək səviyyədə olub, dünya türklərinin vahid ümumtürk ədəbi dili əsasında vahid, monolit türk millətinə və ərazilərinin birləşərək, unitar, müstəqil və demokratik TURAN dövlətinə çevrilməsində son dərəcədə ısrarlıdır. SSRİ tərkibində olmuş beş türk respublikasında da həm quldurluq üsulu ilə idarə edilən quldarlıq məzmunlu mütəlaqiyət rejiminin mövcudluğu və onların rəhbərlərinin hələ də SSRİ-nin varisi olan rus imperiyasının təsiri, təzyiqi altında olması əsaslı ümumtürk ədəbi dilinin yaradılıb bütün türk respublikalarında tədris, təbliğ və təbiq olunmasını öz şəxsi hakimiyyətlərinə təhlükə olaraq qiymətləndirdiklərindən, bu işdə maraqlı da görünür. Hansı ki, ümumtürk ədəbi dilinin olmaması bu gün müstəqil türk dövlətlərinin siyasi, iqtisadi, elmi, hərbi və s. sahələrdə sürətli və səmərəli integrasiyasını engəlləyən əsas maneədir.

Hacı Nərimanoğlu daha sonra BMT-nin rəsmi altı dili olan ingilis, ərəb, ispan, çin, rus, fransız dillərinin adını çəkərək, ingilis dilinin 100-ə yaxın ölkənin rəsmi və ya 2-ci dili, bir milyardan çox insanın ünsiyyət dili olduğunu qeyd edir. Həm də onlarla dialekti, ləhcəsi olan ingilis dilinin əlifbasında 44 səs olduğu halda, cəmi 20 hərfin olduğunu bildirir.

İlk növbədə qeyd edim ki, ingilis dili 53 ölkənin dövlət dilidir. Bu ölkələrin ümumi ərazisi 34.586.296,1 km2 olmaqla Böyük Britaniyanın ərazisindən 142 dəfədən çox böyük, əhalisi isə 3.700.955.349 nəfər olmaqla, əhalisindən 56 dəfədən çoxdur. Bu 53 ölkənin 23-də ingilis dili vahid və yeganə dövlət dili, 30-da isə iki və daha çox dövlət dili olan ölkələrin dövlət dilindən biri olsa da, həmin ölkələrin beynəlxalq münasibətlərində istifadə edilməsində müt-

ləq statusa, ölkədaxili münasibətlərdə də hegemon dil statusuna malikdir. İngilis dilinin dövlət dili olduğu ölkələrin ümumi ərazisi 12.000.897,6 km2, əhalisi isə 771.547.016 nəfər təşkil edir. İki və daha çox dövlət dili olan ölkələrdə dövlət dili olduğu ölkələrin ümumi ərazisi 22.585.371,5 km2, əhalisi isə 2.929.408.333 nəfər təşkil edir. Əgər digər ölkələrdə də əsaslı, geniş tədris, təbliğ və istifadə edildiyini də nəzərə aldıqda, dünyada ingilis dili daşıyıcılarının 4 (dörd) milyardan, yeni dünya əhalisinin 50 faizindən çox olduğu məlum olur.

Sonrakı yeri isə ispan dili tutur. Bu dil 17 ölkənin vahid, yeganə dövlət dili, 3 ölkənin isə başqa dillərlə birlikdə dövlət dili olsa da həmin ölkələrin beynəlxalq münasibətlərində istifadə edilən yeganə dili olmaqla, ölkə daxilində hegemon dil statusuna malikdir. Bu ölkələrin ümumi ərazisi 11.985.981 km2, əhalisinin sayı isə 1.117.065.661 nəfərdir. Bu isə İspaniyanın ərazisindən 23,7 dəfə, əhalisindən isə 23,9 dəfə çoxdur.

Üçüncü yeri Fransa tutur. Fransız dili 12 ölkədə vahid, yeganə dövlət dili, 11 ölkədə isə dövlət dillərindən biri olsa da beynəlxalq əlaqələrdə bu ölkələrin əsas dili, ölkə daxilində də hegemon rəsmi dil olarən tədris və istifadə edilir. Qeyd olunan 12 ölkənin ümumi ərazisi 6.994.476

ərazi etibarilə ən böyük, əhali etibarilə ən az sayda insanın dövlət dili olan rus dilidir. Yəni rus dili ikinci dövlət dili olan Belarusiya ilə birlikdə 17.322.786 km2 ərazidə, 156.285.544 nəfərin dövlət dilidir ki, bu da Rusiyanın varisi olduğu və 1991-ci ildə dağılan SSRİ-nin hərbi gücü hesabına dünya əhalisinin 40 faizini öz təsiri və nəzarəti altında saxlaması hesabına BMT-də də söz sahibi olması səbəbilə rus dili BMT-nin altı beynəlxalq dili siyahısına daxil ola bilmişdi. Bu gün dünyada baş verən proseslər nəticəyə çataraq, yeni dünya düzəni qurularkən, rus dilinin bu statusu da sual altında qalmış olacaq.

Mən BMT-nin bu rəsmi dilinin statistik xüsusiyyətlərini ortaya çəkdim ki, oxucu, həm də Hacı Nərimanoğlu bu dillərin daşıyıcıları, əhatə etdiyi ərazi, ən başlıcası isə bu dillərdə neçə hərflər və neçə səs olmasından asılı olmayaraq, bu dillərin çoxsaylı ölkələrdə dövlət dili olmasının, beynəlxalq müstəvidə belə geniş yayılmasının səbəbləri, yerinə yetirdiyi funksiyaları barədə bir qədər aydın təsəvvürə malik olmaqla, Türkiyə türkcəsinin məqsədi, funksiyaları ilə onları düzgün müqayisə edə bilsin.

(Ardı var)

Şapur QASIMI

Fikirilər, qənaətlər, deyimlər

Eldar MƏMMƏDBƏYLİ
Kimya elmləri doktoru,
professor

Bahar təzəcə gələndə yarım əsrlik tanışım, həmkarım və dostum Rəsul Rəxşanlının 75 yaşı qeyd olundu. Mən də iri məqalə yazıb "Vişka" qəzetində dərc elətdirdim, çünki rusdilli oxucular da onu yaxşı tanıyır. Onun haqqında mən də dəfələrlə yazmışam, demişəm. Yazılanları oxumuşam, deyilənləri eşitmişəm. İşə güc verən, özü haqda susmağı xoşlayan olsa da onun haqqında tək-tək adamın və həmçinin mənim də bildiyim fərqli məqamlar var. Onlardan bir haqda ayrıca danışmağa dəyər.

Onun diqqətli müşahidəçiliyi, təbiətə analitikliyi həvəsi, insa-nın mahiyyətini, təbiyyətini və həyatını araşdırmaq istəyi ona köməkçi olmuşdur. Üstəlik də xoş hisslər daşıyıcısı olması, məntiqə tanışlığı, fikrini istədiyi kimi ifadə etmək bacarığı və bəlkə də ən başlıcası daxilində yaranmış dəyərlərə etibarlı olması və onlara uyğun yaşam tərzini ona bir üstünlük bəxş etmişdir. Bu da müşahidə etdiklərini ümumiləşdirmək və fikir halında yazmaq bacarığıdır. Kimsə düşünə bilər ki, bəlkə də çox söz dedim, amma hamısı həqiqətdir. Yeri düşdükcə kitabların-da, məqa-

lələrində, şeir və hekayələrində həmin fikirləri işlədir. Özünün dü-şüncələri, şəxsi həyat təcrübəsi ilə yetkinləşməsi sayəsində əldə etdiyi anlayışlar və biliklər şübhəsiz ki, maraqlı və faydalı ola bilər. Bu baxımdan onların bir qismini toptum halında ilk addımlarını atarkən Qərbin tanınmış alim-lərinin elmi ədəbiyyatdakı etirafına rast gəlmişdi. Onlar müəyyən maddələri birləşdirməklə yenisini sintez etmək istər-kən reaksiyaları uğurla apara bilməmişdilər. Bizim gənc tədqiqatçı onların məqalələrini araşdırmış və nəticəyə gəlmişdi ki, əcnəbilər universitetdə aldıkları nəzəri biliklərinə arxala-naraq yenilərinə öyrənməyə ehtiyac duymamışlar. Nəticəsi ürək açmayan olmuşdur. Yeni nəzəri biliklərə daim maraq göstərən həmyerlimiz isə əcnəbilərin yol verdiyi səhvi aşkar etmişdir.

Bu oldu gənc tədqiqatçının qənaəti. Həmkarlarından bu fikrə etiraz edən tapılmadı. Eyni zamanda bəziləri dedi ki, o da belə düşünə bilər, belə deyə bilər. Bu isə ondan irəli gəlirdi ki, ağıla batan, real olan fikir söylənib, səmimi və anlaşılan tərzdə deyilib. Beləsinə şərik çıxmaq istəyənlər tapılır. Sovetlər birliyində ilk kosmonavt uçuşunda yeni-yetmənin sevincinə səbəb olan bir də bu idi ki, növbədə azərbaycanlı da olacaq. Gözlədi, illər ərzində. Yal-

nız slavyanlar uçuza buraxılırdı. De-məli, bu iş ölkə rəhbərliyinin siyasətidir. Sevinc tədrisən nifrətə çevrilirdi. Artıq gənc Rəsulda həm də qəlbədən gələn fikir oyandı:

- Babalardan qalmış torpaqlardakı doğma vətənə olan məhəbbəti birləşdirilmiş torpaqlar-dan yarılmış süni vətənə bəsləmək olmur, nə təbliğatla, nə də güclə.

Ömrünün yarım əsrdən çoxunu elmə və elm tarixinə həsr etmiş həmkarım elm haqda, onun insan həyatındakı, ölkənin inkişafındakı yeri haqda, eləcə də elm tarixi haqda az düşün-məmişdir. Müəyyən qənaətlərə gəlmişdir.

- Elm ölkənin ali təcəssümüdür, bu da xalqın arzusunu həyata keçirməkdə əmək və ədalət dərəcəsin-

də bazisdir.

- İstehsalat bu günün tələbatını imkanı daxilində ödəmək üçün işləyir, elm sabahın da-ha zəngin və gözəl olmasına görə axtarırlar aparır.

- Özümüz elm tariximizi tədqiq etməsək özgə tədqiqatçıların nəticələrinin heç də hamısı ilə razılaşmadığımızı sübut etməli olacağıq.

- İnsanlar elm tarixi ilə zəif maraqlanırlar, lakin görkəmli şəxslərin həyatını öyrənməyə kifa-yət qədər həvəs göstərirlər. Odur ki, alimlərimiz haqda kitablar qələmə almaqla həm də elm tariximizi təbliğ edə bilirik.

- Alimlərimiz haqda kitab yazmaq üçün öncə elm tariximizin onların yaratdığı bir tikəciyini tədqiq etməli oluruq, sonra isə həmin ki-tabla onu yayırıq.

İnsan, həyat, xoşbəxtlik, uğur, xeyir, şər də onu ömrünün şüurlu illərində düşündürüb. Yaşadıqlarından, müşahidələrindən, düşüncələrindən isə deyimlər, fikirlər, qənaətlər ortaya çıxmışdır. Onlardan da bir toplum təqdim etmək istərdim.

(Ardı var)

Allahverdi
Eminov

Replika

Pedaqoji mətbuat nə üçün satışda yoxdur?

Hər bir dövlət əgər istəyirsə ki, öz ölkəsinin inkişafını təmin etsin, öz millətinin elmini, mədəniyyətini dünya standartlarına çatdırsın, o mütləq hər şeydən çox təhsilə fikir verməlidir, təhsilin inkişafına səy göstərməlidir, təhsil üçün bütün imkanları yaratmalıdır.

Heydər Əliyev

Ulu öndərin bu sözləri bir daha hər bir insanı düşünməyə, təşəbbüs etməyə və nəticə çıxarmağa stimül yaratmalıdır. Çün, təhsil strateji qurumdur, gənc nəslin gələcək taleyinin məhək daşındır. Həyatımın əlli beş ilini təhsilə bağlamışam, bu ömrün otuz ilini ali təhsil ocaqlarında dərs demişəm, qalan illərimdə balalarımıza dərslik nəşrinə rəhbərlik etmiş, pedaqoji mətbuatda çalışmışam, o cümlədən "Azərbaycan məktəbi" jurnalında və "Azərbaycan müəllimi" qəzetində məsul vəzifələr tutmuşam: 1974-1984-cü illərdə.

Bununla yanaşı, pedaqoji sahədə saysız elmi, publisist və s. janrda məqalələr çap etdirmişəm. Eyni zamanda ali məktəblər üçün "Pedaqogika" dərslikləri yazmışam. Bu faktları xatırlatmaqda onu deyirdim ki, hər bir vətəndaş, ziyalı, valideyn Ulu Öndərin vurğuladığı kimi, təhsilin inkişafına çalışmalıdır. Təhsil və Elm nazirliyi öhdəsinə düşən vəzifəni bilavasitə yerinə yetirməlidir. Bu vəzifəni bəlkə də birincisi xalq təhsilinin təbliği, hər bir vətəndaşa, valideynə təhsildə baş verən yenilikləri çatdırmaq missiyasını yerinə yetirməsidir. Hər bir insan yaşından və vəzifəsindən asılı olmayaraq təhsildə baş verən proseslərlə tanış olmalıdır, lazımsa yeri gələndə öz münasibətini bildirməlidir. Axı, təhsil xalqın ən qiymətli maddi dəyərlərindən biridir. Bu məsələ təəssüf ki, on ildən artıqdır qapanmışdır!

"Azərbaycan məktəbi" jurnalı və "Azərbaycan müəllimi" qəzeti satışa verilmir, bu on ildə təhsilə bir neçə nazir rəhbərlik etmişdir, lakin maraqlanmışlar nə səbəbdən pedaqoji mətbuat oxuculardan gizlədilir? Təhsildə baş verən yeniliklər, habelə nöqsanlar, neqativ hallar haqqında başqa yönü qəzetlərdən məlumatlanırıq, xəbər tuturuq. Nə üçün, xüsusilə, "Azərbaycan müəllimi" qəzeti qəzet köşklərinə satış üçün verilməsin? Oxucular, o cümlədən, valideynlər, elm adamları, sırayı peşə adamları bu qəzeti alıb oxumasınlar - nə səbəbə? Bu yersiz qərarı hansı qurum, yaxud nazir vermişdir? Oxucuları mətbuatdan kənarlaşdırmaq deyilmi?

Xatırlayıram: Hələ Sovet dövründə, "Azərbaycan müəllimi" qəzetində çalışarkən ən uzaq bölgələrdən qəzeti oxuyub fikir mübadiləsi aparan oxucular az deyildi, oxucular konfransı keçirilirdi, əməkdaşları dəvət edirdilər. Qabaqcıl məktəblər, müqəddir müəllimlər, pedaqoqlar barədə məqalələr çap olunanda oxucular öz fikirlərini, təəssüratlarını bölüşürdülər, bu, eyni zamanda qəzetin əməkdaşlarına yaradıcı stimül verirdi. Bu gün bu azad və xeyirxah işlər tamamilə qapanmışdır! Oxucular xəbərsizdirlər! Fikrimcə, oxucuları pedaqoji informasiyalardan məhrum etmək deyilmi? Belə bir qadağanı qoymaq təhsilin təbliğinə hörmətsizlik deyilmi? Hər bir məktəbdə orta hesabla 100-200 arası müəllim çalışır, bir o qədər həndəsi silsilə ilə valideynlər vardır. Qəzet köşkləri isə, alınmayan bəzi qəzetləri qalaqlayıb geri qaytarırlar. Mən bu ciddi problemlə əlaqədar dəfələrlə mətbuatda yazmışamsa, faydası olmamışdır, Təhsil və Elm nazirliyinə heç bir reaksiyası da həmkarımın. Respublika oxucularını pedaqoji mətbuatdan məhrum etməyin məsuliyyəti kimin, yaxud hansı qurumun üzərinə düşür?..

Hidayət RÜSTƏMBƏYLİ
Hüquqşünas, Azərbaycan
Jurnalistlər Birliyinin üzvü

İsa Məsihin çarmıxı, Şumerlərin “xoşbəxtlik ilahəsi”

Bəzi nadan “alimlər”in, guya, keçmişdə “xristian olduğumuzu” iddia etmələri Azərbaycan Türklərinin tarixini saxtalaşdırmaq cəhdidir

Uzun zamandır mətbuatda çıxış edib, müxtəlif səpkili məqalələr yazmıram, baxmayaraq ki, çoxlu sayda məqalələrin müəllifiyəm. Mənim oxucularıma yaxşı bilirlər ki, cəfəngiyyət yox, doğru-dürüstlüyü yazıram.

Oxucularımın nəzər-diqqətinə çatdırım ki, çərxi-fələk (+) fortuna (qədim Roma mifologiyasında bəxt, xoşbəxtlik, uğur ilahəsi-red) antik Şumerlər tərəfindən bəşərə bəxş olunmuşdur. Mahiyyəti etibarən çərxi-fələk keçmişdə plyus (+) görkəmi ilə riyazi düsturlarda, indi nişangahlarda, texnikalarda, müxtəlif sahələrdə, cihazlarda və s. üstəgəl Azərbaycan türkçəsində (üstəgəl), latınca (plyus +) işarə görkəmindədir. Gördüyümüz kimi, çarmıx, yeni İsa Məsihin (Iusus Xristos) “ölüm qurğusu” - “T” hərfi görkəmindədir. Buradan aydın olur ki, çərxi-fələklə çarmıxı oxşatmaq, eyniləşdirmək, nadanlıqdan başqa bir şey deyil.

Onu da bildirm ki, çərxi-fələk (+) antik Şumerlər tərəfindən, eramızdan əvvəl kəşf olunmuşdur. Peyğəmbər İsa Məsih 452-ci ildə, 33 yaşında Kresində Roma İmperiyasının süqutunun sonuncu 100 illiyində Nazaret şəhərində Vali Ponti Pilatın zamanında “T” görkəmli həmin ölüm qurğusunda çarmıxa çəkilmişdir. Bütün bunlara baxmayaraq, xristianlığı qəbul edib, bu dinə sitayiş edən dövlətlərdən bəziləri bayraqlarında çərxi-fələk + fortuna həkk etmişlər... Bu, düşünməyə əsas verir ki, ey dili qafil, bu xristianlar nə üçün belə qərribə düşüncələrə əsas verən hərəkət edib?

Bəlkə, onlar peyğəmbər İsa Məsihin çarmıxını yox, milyon il əvvəl Şumerlərin bəşərə bəxş etdikləri çərxi-fələk + fortunanı bayraqlarına həkk etmişlər? Çoxlarının bilmədikləri, bilənlərin də susduqları sirrlərin açarı budur.

Antik Şumerlərin davamçıları - Türk dünyasının (Azərbaycan-Alban türkləri) inşa etdikləri Allah evlərinin qüllələrini bəzəyən çərxi-fələyin və xoşbəxtlik rəmzi olan fortunanın xristianlıqla heç bir əlaqəsi və yaxınlığı belə yoxdur. Buna baxmayaraq, bəzi nadan, tarixi bilməyən, mənbəyi-mənşəyi olmayan sözlərdən istifadə edən “alimlər” Azərbaycan Türklərinə böhtan ataraq, guya keçmişdə “xristian olduğumuzu” iddia edirlər.

Çərxi-fələklə xoşbəxtlik rəmzi olan fortunanı İsa Peyğəmbərin “T” görkəmli ölüm qurğusu (C) - çarmıxı ilə qarışıq salanların diqqətinə çatdırım ki, çərxi-fələk (+) fortunanın dörd tərəfi də bərabərdir; - ölüm cəzasına məhkum olunanları fortunada çarmıxlamaq mümkünsüzdür. Çünki İsa Peyğəmbərin kresində ölümə məhkum olmuş şəxsin əlləri yuxarıdan, ayaqları isə aşağıdan, ayaq pəncələrinin üstündən mıxlanır. Məhz bu ölüm qurğusuna çarmıx deyilir.

Roma İmperiyası zamanında Spartakın başçılıq etdiyi qul üsyanı dağıdılan ərəfədə, daha təhlükəli olanları çarmıxlayaraq, ölümə məhkum etmişlər. Yeni cəza tədbiri olaraq Roma İmperiyası zamanında “ölüm qurğusu” adı almış “T” hərfi görkəmli çarmıxdan istifadə edirdilər. Hansı ki, qeyd etdiyim kimi, İsa Peyğəmbərin özü də Roma İmperiyası zamanında çarmıxlanıb. Odur ki, çərxi-fələyi, xoşbəxtlik rəmzi olan fortunanı İusus Xristosun ölüm qurğusu - çarmıxla eyniləşdirib, Azərbaycan xalqının nə vaxtsa “xristian olmasını” iddia edənlərə, sadəcə, yazıqlar olsun. Bu haqda sübutları, dəlilləri, tarixi həqiqətləri də təqdim edirəm:

Antik Şumerlər bizim, yeni dünya üzrə bütün türklərin (albanların) əcdadlarıdır. Eramızdan əvvəl başlanğıcını Türkiyənin Ərzurum dağlarından alan Fərat və Dəclə çaylarının ortasında yerləşmiş - Mesopotomiyada böyük şəhərlər yaratmışlar. Bir neçəsini sadalaya bilərəm - Kiş, Nipur, Zabalum, Umma, Laqas, Eridu, Uruk.

Açıq səma altında olan Qobustan muzeyini xatırlayın, hər qayanın üstündə çərxi-fələk, xoşbəxtlik rəmzi olan fortuna həkk olunmuşdur. Bundan əlavə, əvvəlki adı Nuh peyğəmbərin adı ilə bağlı olan Nuxa şəhəri - indiki Şəkinin keçmişinə diqqət edək. Bildiyimiz kimi, əjdadlarımız olan Şumerlər indiki Şəkiddə Kiş şəhərini salmışlar. İndi həmin şəhərə Kiş kəndi deyirlər, həmçinin orada Kiş çayı da var.

Dünya miqyaslı səyyah, mərhum Tur Xeyrdal Azərbaycana gəldiyi zaman Kiş şəhərindəki Allah evini ziyarət etmişdir. O, müəyyən etmişdir ki, buradakı Allah evi - Xram eramızdan əvvəl IV əsrdə tikilmişdir. Həmçinin, bu məbədin Türk mənşəli vikinqlərin Allah evlərinə çox oxşar olmalarından yazmışdır. Dahi alim Tur Xeyrdal qeyd edir ki, hansı düşüncə, maraq ucbatındansa mövcud Allah evini xristianlıqla bağlamaq istəyirlər?!

Deməli, guya keçmişdə “xristian olduğumuzu” iddia edənlər bizim keçmişimizi saxtalaşdırmağa can atırlar. Halbuki, bütün dünya bilir ki, xristianlıq, İsa Peyğəmbərin “ölüm qurğusu”na - çarmıxa çəkilməsindən iki əsr ötmüş, İtaliyanın Roma şəhərində - Müqəddəs Pyotrun Monastrında xristianlığı qəbul etmişlər. Oxucularıma izah edirəm ki, İsa Peyğəmbər anası Məryəmdən doğulan kimi xristianlıq yayılmamışdır...

(Davamı var)

Vəkillər Kollegiyası məhkəmə qarşısında

Əlirza Həbilov xüsusi ittiham, Rəyasət Heyəti məhkəmə qərarını icra etməməyə cavab verəcək

Azərbaycan Respublikası Mülki Prosessual Məcəlləsinin (MPM) 67-ci - vəkilin prosesdə məcburi iştirakı maddəsinə görə, kassasiya və əlavə kassasiya şikayətləri, habelə məhkəmə aktına yeni açılmış hallar üzrə yenidən baxılması haqqında ərizələr yalnız vəkil tərəfindən tərtib edildikdə icraata qəbul edilir. 09.06.2023-cü il tarixli qanunla MPM-ə vəkilin prosesdə dövlət hesabına iştirakını doğrulayan 67-1 maddəsi əlavə edilib. Bu yeni maddə təkcə kassasiya instansiyasında yox, aşağı instansiyalarda da aztəminatlı şəxslərə vəkil ayrılmasını normativ hüquqi akt səviyyəsinə qaldırdığından məhkəmələrdə müdafiə işinin keyfiyyətini də qaldıracağını düşünənlər yanılırlar. Anadolu türkləri demiş, burası Azərbaycandır, məhkəmələrin də, vəkillərin də özlərinin qeyri-prosessual “məcəllələri” var! (?)

Mülki işlərdə vəkilin prosesdə məcburi iştirakının aktlaşdırılmasının müdafiənin keyfiyyətinə heç bir yetkisi yoxdur. Əksinə, aztəminatlı şəxsləri yüksək keyfiyyətli hüquqi yardım adına məhkəmə təminatı hüququndan məhrum etməyə nədən olur. Nədən məhkəmələrin vəkil ayrılmasından qərəzli ayrı-seçkiliklə yararlanmasa, hətta imtinasından qaynaqlanır. Məhkəmə hakiminin başlıca keyfiyyəti isə qərəzsizlikdir. Aztəminatlı şəxsin hüquqi yardım almaq, vəkille təmin olunmaq hüququ hakimin qərəz(sizliyi)indən asılı olacaqs, hansı peşəkar hüquqi müdafiədən danışmaq olar?

Hüquqi yardımdan imtinada Vəkillər Kollegiyasının özünün də rolu az deyil. Gerçəkdə “Vəkillər və vəkillik fəaliyyəti haqqında” qanunun özüne maddə əlavə etmək gerekir ki, MPM-in 67-1.4 maddəsində sadalanan aztəminatlı şəxslərin birbaşa müraciəti əsasında onlara pulsuz peşəkar hüquqi yardım edilsin(Qanunun 20-ci maddəsi məhkəmədə vəkilin xidmətinə ödəməyə kifayət qədər vəsaiti olmayan şəxslərə heç bir MƏHDUDİYYƏT qoyulmadan göstərilən vəkil xidmətinin haqqının dövlət hesabına ödənilməsinə doğrulasa da, bu hüquqçuların “paykovoy” adlandırdığı hüquqi yardım xidməti də məhkəmə qərarı olmadan gerçəkləşmir). Düzdür, MPM-in 67-1.2 maddəsində vəkil qurumunun ərizəsinə əsasən məhkəmənin yerləşdiyi yer

üzrə rayon (şəhər) məhkəməsinin vəkil ayrılması təsbit olunub, amma vəkil qurumları aztəminatlı şəxslərin müraciətlərinə baxmaqdan imtina edirlər. Vəkil ayrılmasını məhkəmənin boynuna qoyan müdafiə xidmətinin pulsuz vəkillikdən xoşlanmadığı da bəllidir. Gerçəkdə pulsuz vəkillik “xalaxətrin qalması” prinsipi ilə edilir. Belə “xalaxətrin” xidməti ilə isə peşəkar hüquqi yardımdan danış-

natı haqqında Bakı Apellyasiya Məhkəməsinin 15.11.2024 tarixli qərarının icrası VK-ya tapşırılsa da, 15 gündür icra olunmur. 1-ci dərəcəli Qarabağ qazisi məhkəmə qərarının icra olunmamasından dəyən maddi-mənəvi ziyanın ödənilməsi tələbi ilə Nərimanov məhkəməsində Vəkillər Kollegiyasının Rəyasət Heyətinə qarşı iddia qaldırıb. İş hakim Səbinə Nuriyevanın icraatındadır.

maq yersizdir. Niyə uzaqdan gəlirik, elə VK rəhbərliyini götürək, hansının hansısa əlilə, imkansız pulsuz, dövlət hesabına vəkillik etdiyini eşidib-görmüsünüz? Elə VK-nın sədri Anar Bağirovun özü kiməsə dövlət hesabına vəkillik edib?

VK-nın hətta məhkəmə qərarlarının icrasını təmin etməməsi də faktdır. Bu sətirlərin yazarının xüsusi icraat qaydasında hüquqi faktın müəyyən edilməsi haqqında maraqlı şəxs MN, DİN DQ-yə qarşı ərizəsi üzrə Nərimanov məhkəməsinin hakimi Ramin Quliyev 15 sayılı vəkil bürosundan Azər Hüseynliyə ərizəçiyə dövlət hesabına vəkil ayırıb. 03.04.2024-cü ildəki yekun akt çıxarılan işdə nə vəkil iştirak edib, nə maraqlı şəxslər. Belədən hansı müdafiədən danışmaq olar? Azər Hüseynli MPM-in 68.3 maddəsinə zidd olaraq apellyasiya şikayətini yazmaqdan da imtina edib ki, büronun müdiri icazə vermir. (?). Bakı Apellyasiya Məhkəməsinin Mülki Kollegiyasının 13.08.2024 tarixli qəraradla ayırdığı vəkilin adını (İrfan Əsədullayev) isə yekun akt çıxarıldan 8 gün sonra (?) VK-nın Hüquqi Yardım Mərkəzinin direktor müavini Afət Qaziyeva məhkəməyə bildirib. Qətnəmə çıxarıldan sonra “vəkillik ediləcəksə” hansı peşəkar, qeyri-peşəkar yardımdan danışmaq olar? Həmin qətnəmədən kassasiya şikayəti vermək üçün ərizəçinin dövlət hesabına vəkille təmi-

VK rəhbərliyinin adı intizam komissiyasının üzvü, DİN-in saxta vəkili və nümayəndəsi Əlirza Həbilovun təmsalında cinayət işində də hallanır. 1-ci dərəcəli Qarabağ əlilinin məhkəmə təminatı, hüquqi yardım almaq hüququna VK -dakı intizam (?) komissiyasının üzvü vəzifəsindən sui-istifadə edərək qadağa qoyan, dövlət hesabına ayrılan vəkillərin şikayəti yazmasına qeyri-prosessual işi ilə yol verməyən vəkili xüsusi ittiham qaydasında şikayətlə məhkəməyə çəkilib. Məhkəmə hakimiyyətinin səlahiyyətlərini mənimşəyib, saxta 15.02.2019 tarixli iddianın mümkün sayılmaması haqqında qərarad tərtib edən və bu qəraradla ölkənin bütün məhkəmə hüquq sistemində preysudial akt, Konstitusiyaya qərarı kimi tətbiq etdirən vəkili barəsində məlumatların CPM-in 207.6 maddəsi əsasında prokurora göndərilməsi də Ali Məhkəmə Plenumunun 21.02.2014 tarixli 3 N-li Qərarının 13-cü bəndi ilə əsaslandırılıb. İş Nəsimi məhkəməsinin hakimi Solmaz Mustafayevanın icraatındadır.

İndi Vəkillər Kollegiyası ittiham, istintaq orqanına vəkillik edən həmkarını xüsusi ittihamdan müdafiə etməyə borcludur. Peşələrinin adı nədir? Qarabağ əlili, sosial müdafiəyə ehtiyacı olan şəxs deyil ki, pulsuz yardımdan imtina edilsin...

Məğrur BƏDƏLSOY

Azərbaycan Respublikasının
Medianın İnkişafı Agentliyi

Uşaq və gənclərin fiziki və mənəvi inkişafı

Biz hər birimiz müəyyən coğrafi və iqtisadi çərçivələr içində yaşayırıq, həm fiziki, həm də sosial mühitlə dərinə bağ qururuq. Sosial mühit tez-tez mədəniyyətlə eyniləşdirilir və bəzi alimlər bunu bir insanın "sosial irsi" adlandırırlar. Bu konsept cəmiyyətlə olan qarşılıqlı əlaqələrin və paylaşılmış inancların davranışlarımızı və baxışlarımıza necə əsaslı şəkildə təsir etdiyini vurğulayır.

Fərdlər "tam mühit" içində yaşayırlar ki, bu da bütün yaşam aspektlərini əhatə edən ekoloji bir anlayışdır. Coğrafi yerləşmədən tutmuş, icmanın iqtisadi fəaliyyətlərinə qədər, insanlar sosial irsləri ilə formalaşırlar ki, bu irsi ilk dəfə ailələrində tanıyırlar. Bir uşaq hansısa hadisəyə reaksiya göstərəkən, əslində, bir növ ona ailəsi tərəfindən "yükənmiş proqram" tərəfindən cavab verir. Gün keçdikcə bu "proqram" təhsil aldığı, əyləndiyi, münasibət qurduğu dairələrlə yenilənir.

Sosial mühit fiziki və sosial ölçüləri əhatə edir. Bəzi fiziki

İnsanlar öz mühitinin güzgüləridir

Sosial mühitin anlamı və konsepti

ma prosesindən sonra fərdlər sosial irsləri ilə o qədər iç-içə olurlar ki, ondan ayrılma onların rifahına zərər verə bilər.

Sosiallaşma insanın yalnız bir fərd olaraq deyil, aid olduğu

sir cəmiyyətlərdə fərdlər mühitin mürəkkəbliyinə reaksiya verərəkən münasibət və uzlaşma münasibətləri ilə qarşılaşırlar ki, bu da tam uyğunlaşmaya səbəb olur. İnsanlar öz kimlikləri ilə uyğun gələn mədəni elementləri seçir, digərlərini isə rədd edirlər. Bu seçici proses insanlara öz yollarını, peşələrini və yaşam tərzlərini seçmək imkanı verir.

Cəmiyyət heç vaxt statik deyil; daim bir vəziyyətdən digərinə dəyişir. Bu faktor insanın "uyğunlaşma" münasibətində dinamik olmasını tələb edir. Fərdlər bir ömür boyu bir çox dəyişikliklərlə qarşılaşa bilərlər, xüsusilə inkişaf etməkdə olan ölkələrdə sənayeləşmənin təsiri sürətli olur. Müəyyən şərtlərə alışmış insanlar yeni mühitlərə keçdikdə siyasi dəyişikliklər və ya şəhər köçü kimi çox vaxt ciddi bir yenidən uyğunlaşma ehtiyacı ilə qarşılaşırlar.

Mədəniyyət insan davranışına təsir edən amillər arasında ən öndə gedənlər sırasındadır. Mədəniyyət insanların davranışlarına yön verən sosial

normaları və qaydaları müəyyən etməklə, cəmiyyətin dinamikasını və sosial həyatın strukturlarını formalaşdırır. Fərqli mədəniyyətlərdə ailə münasibətləri, qonaqpərvərlik, yaşa hörmət kimi anlayışlar, bir çox cəhətdən müxtəlif şəkildə ifadə olunur. Məsələn, bəzi mədəniyyətlərdə geniş ailə strukturu ön planda olsa da, digərlərində nüvə ailə modeli üstünlük təşkil edir. Bu normalar insanların gündəlik həyatında, qərar vermə prosesində və sosial qarşılıqlı əlaqələrdə özünü göstərir. Bütün bunlar insanların yaşadığı coğrafi mühitin adət-ənənələrindən, mentalitetindən qaynaqlanır. Nadir hallarda insanlar doğulduğu yerin mentaliteti ilə hərəkət edir, yəni şəxs yaşadığı yere elə uyğunlaşmağa meyllidir ki, əvvəlki mühitin qaydalarını əlverişsiz saymağa belə, başla-ya bilir. İnsanlar bu sosial normalara uyğun davranaraq cəmiyyətin tələblərinə cavab verməyə çalışırlar, bu da onları mədəniyyətin ayrılmaz bir hissəsi halına gətirir.

Dil mədəniyyətin əsas kom-

ləri gücləndirir, mədəni kimliyi formalaşdırır və cəmiyyətin kollektiv təcrübəsini təqdim edir. Eyni zamanda, incəsənət, sosial və siyasi məsələlərə diqqət çəkmək, fərqli fikirləri ifadə etmək üçün bir vasitə kimi də çıxış edir.

Dini inanc sistemləri və əxlaqi dəyərlər də mədəniyyətin təsiri ilə formalaşır. Mədəniyyət, insanların hansı inanclara sahib olacağını, hansı dəyərləri üstün tutacağını və davranışlarını necə yönləndirəcəyini müəyyən edir. Dini inanc və əxlaq, cəmiyyətin normativ sistemini formalaşdıraraq insanların həyatını daha anlaşıqlı və strukturlu edir. Bu inanc və dəyərlər insanların qərar vermə prosesini, etik mühakimələrini və gündəlik davranışlarını yönləndirir. Mədəniyyətin tərkib hissəsi olan bu sistemlər cəmiyyətin sosial strukturunu daha da dərinləşdirir.

Sosial idarəetmə və qruplaşma da mədəniyyətin təsiri altında formalaşır. Cəmiyyətin təşkilatlanma forması, sosial iyerarxiyası və mühitdəki sosial əlaqələr, mədəniyyətin spesifik

xüsusiyyətlərinə bağlıdır. Məsələn, bəzi mədəniyyətlərdə patriarxal sistemlər, bəzilərində isə matriarxal sistemlər üstünlük təşkil edir. Bu sistemlər insanların sosial rollarını, gender bərabərliyini və cəmiyyətdəki güc dinamikalarını formalaşdırır.

(Ardı var)

Sudabə DURSUNƏLİYEVƏ
Azərbaycan Respublikası
Prezidenti yanında Dövlət
İdarəçilik Akademiyasının
məzunu, Bakı Dövlət
Universiteti, Sosial iş
ixtisası üzrə magistrant